Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Тошкент оқшоми

№ 126 (3627)
5 ДУШАНБА ИЮНЬ 1978 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

«Главташпассавтотранс»га қарашли 2-таксопаркнинг 4-автоколоннаси коллективи москваликларнинг СССР Конституцияси кунигача беш йилликнинг уч йили планини бажариш бўйича ташаббусини биринчилардан бўлиб қувватлаб чиққан эди. Бу ерда ана шу олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилди. Автоколонна коллективи ўтган ой натижаларига кўра уч йиллик план бўйича графикдан 73 кун олдин бажармоқда.

Коллективнинг умумий ютуғига ҳар бир бригада, ҳар бир ҳайдовчи муносиб ҳисса қўшмоқда. Шу колоннанинг Н. Рябцев бошлиқ бригадаси май ойи топшириқларини 138,9 процент, М. Полнорев бригадаси эса 136,7 процент қилиб бажарди. Г. Медведев, Н. Дудин, А. Маловик каби илғор ҳайдовчилар эса 1979 йилнинг апрель ойи ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Автохўжаликда бундай пешқадам ҳайдовчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли 4-автоколонна коллективи ҳозир беш йилликнинг учинчи йили топшириғи бўйича графикдан 59 кун ўзиб ишлашмоқда.

Ишчи маҳорати мактаби

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи хотин-қизларидан бир группаси шахсий беш йиллик топшириқларини бажарганликлари ҳақида рапорт берди. Булар — моторист-тикувчилар А. Тўлаганова, З. Ефремова, А. Гусленко, Р. Федоренко, В. Ким ва бичиқчи Г. Новосельцевалардир. Уларнинг ҳаммаси турдош касбларга эга бўлиб, кийим тикиш технологиясига онд ўндан ортиқ ишни бажара олади, иш вақтидан унумли фойдаланади. Натижада тажрибали ишчи хотин-қизлар ҳар куни смена топшириғини 200 процентдан ошириб бажармоқдалар.

Бирлашмада 1980 йил маррасидан ўзиб кетган тикувчилар кундан-кунга кўпаймоқда. Бу ерда жадал иш усулларини жорий этишга, илғор тажрибаларни ўрганишга катта аҳамият берилмоқда. Бирлашманинг ҳар бир цехида ишчи маҳорати мактаблари ишлаб турибди. Бу мактабларда «дарс бериш» энг яхши ишчиларга ишониб топширилган. Москва ва Ленинграддаги турдош корхоналарнинг илғор ишчилари бу ерга тез-тез келиб турадилар.

(ЎзТАГ).

⊙ БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

КАТТА ЭЪТИБОР

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йилда социалистик мусобақани янада авж олдириш тўғрисидаги Мактуби асосида белгиланган тадбирлар комплекси 10-цехда қандай амалга оширилаётгани агрегат заводи партия комитетининг навбатдаги йиғилишида муҳокама этилди.

Социалистик мусобақанинг форма ва методларини янада такомиллаштириш борасида жамоатчи ташкилотлар — касаба союз группаси, ўртоқлик судининг фаолияти қизғин муҳокама қилинди. Айниқса мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралигини кучайтиришга алоҳида эътибор берилди. Корхона партия комитети комиссиясининг бу борадаги ахборотини барча цехларнинг партия ташкилоти секретарлари, касаба союз ташкилотчилари тингладилар.

●

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

Агрегат заводи партия комитети яқинда корхона коллективининг қишлоққа оталиқ ёрдамининг аҳволи ва уни янада кучайтириш масаласини кўриб чиқди.

Корхона инженер-техник ходимлари, ишчи ва хизматчилари сўнгги вақтларда Сирдарё областининг «Оқ олтин» райони қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига оталиқ ёрдамини кучайтириб юборишди. Қисқа вақт ичида кўплаб қишлоқ хўжалик техникаси учун эҳтиёт қисм ва зарур деталлар юборилди. Ишчилар билан деҳқонлар ҳамкорлиги кун сайин тобора мустаҳкамланиб, кучайиб бормоқда. Яқинда ишчилар қишлоқ меҳнат аҳлига яна бир амалий ёрдам кўрсатишди: уларга чорвачиликнинг мустаҳкам ем-хашак базасини мустаҳкамлашга кўмаклашиш мақсадида уч юз тоннадан зиёд пичан жамғариб бердилар.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧ ЙИЛИ ПЛАНИ — СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИГАЧА

Умида Акромова 1959 йилдан бери шаҳримиздаги бадиий буюмлар фабрикасининг попоп цехида меҳнат қилиб келади. Коммунистик меҳнат зарбдори унвонига сазовор бўлган илғор каштачи шу кунларда 1980 йилнинг март ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: У. Акромова.

И. Шонногомов фотоси.

ОКТЯБРЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

Ўзбекистон карлар жамиятига қарашли 3-ўқув-ишлаб чиқариш корхонаси коллективи 1978 йил социалистик мажбуриятларининг беш йилликнинг уч йили топшириғини СССР Конституцияси кунигача бажариш ҳақидаги бандини муваффақиятли адо этишипти. Фақат шу йилнинг беш ойи мобайнида коллектив ишлаб чиқариш графигидан икки ҳафта илгарилаб кетди.

Куни-кеча корхона меҳнаткашлари беш йиллик бошидан бери ҳисоблаганда октябрь ойи ҳисобига меҳнат қила бошлади.

— Бу нарса, — дейди корхона директори Х. Носирхонова, — шу йилнинг август ойи бошида беш йилликнинг уч йили топшириғини муддатидан илгари бажарганлигимиз ҳақида рапорт бериш имконини беради. Бундан ташқари асосий буюмларни ишлаб чиқаришда, меҳнат унумдорлигини ўстиришда ҳам 1979 йил маррасига чиқамиз.

Тикувчилар буюмларнинг янги моделларини — конструкторлик-технология бюроси мутахассислари томонидан иссиқ иқлим шароити ҳисобга олиниб тайёрланган медицина ходимларининг ҳалатларини тикишни муваффақиятли ўзлаштиришди.

Техника ўқуви ташкил этиш ва мураббийликни йўлга қўйиш натижасида 220 дан ортиқ тезкор 97-классли машиналар ўзлаштирилди. Ҳозир биринчи марта ишлаб чиқаришда кўп жараёнли, тўрт ниналн агрегатлар, шунингдек «Оверлок» типидаги тикув машиналари ўзлаштирилди. Бу тикувчиликдаги тугмага тешик очиш, тугма қадаш, чок чатиш каби қийин ишларни механизациялаш имконини беради. Бу операцияларда меҳнат унумдорлиги 7—10 баравар ўсади, маҳсулот сифати яхшиланади.

Меҳнатда А. Благиниза, Н. Ишеева, Н. Нуриддинов, Р. Ханонова ва бошқалар юксак натижаларга эришишяпти. Бу чеварлар меҳнат календаридан бир йил ўтиб, 1979 йилнинг май—июнь ойлари ҳисобига ишлашяпти.

МУСОБАҚА МУВАФФАҚИЯТ КЕЛТИРАДИ

Тошкент экскаватор заводининг токари Иван Максимович Крахмалев беш йилликнинг тўрт йили топшириғини адо этди. Унинг мусобақадоши — йўнувчи Василий Дмитриевич Немов ҳам ана шу маррани эгаллади.

Мана бир неча йилдирки, токарь билан йўнувчи ўзаро мусобақалашмоқда. Улар ишлайдиган станоклар бошқа-бошқа ишларни бажарса ҳам, Крахмалев билан Немов бир-бирларидан кўп нарсани ўрганишлари мумкин. Масалан, Иван Максимович ўз станогидаги резецларнинг хизмат қилиш муддатини оширди, дейлик. Энди бу резецлар белгиланган муддатдан икки баравар узоқ ишлайди. У бу ҳақда албатта ўртоғига айтади, буни қандай қилиш кераклигини кўрсатиб ҳам беради. Ёки бўлмаса, Василий Дмитриевични олайлик. Станок асбобларини ўрнатишда ярим соатни тежаб қолдими, ўша заҳотиёқ ўз тажрибасини ўртоқлашади.

Ҳар иккала пешқадам ҳам ўз ишининг ҳақиқий устасидир. Улар доимо графикдан ўзиб меҳнат қиладилар. Улар ҳар куни нормани 180—200 процент бажарадилар.

(ЎзТАГ).

Тошкент тўқимачилик комбинатининг цехларида ҳар куни 50 тоннадан пахта толаси калавага айлантирилади. Ундан тўқувчилар ва пардозловчилар газлама, ип йигирувчилар эса ип ишлаб чиқаришади. Корхонада кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари меҳнат қилишди. Йигирувчи Людмила Ан шулардан бири. У ўз тажрибаларини ёш ишчилар билан бажонидил ўртоқлашади.

СУРАТДА: Людмила Ан ёш ишчи Татьяна Тарасова билан.

Ш. Иброҳимов фотоси. (ЎзТАГ).

⊙ ҚУРИЛИШ МАЙДОНИДА

ИШГА КИРИШИЛДИ

Энгельс кўчасининг «Ғалаба» маданият ва истироҳат боғи ёнидан ўтадиган Анҳор чеккасида Тошкентнинг янги телевизион минорасини қуриш учун чуқурчалар қазишга киришилди. Ҳадемай бу ерда қурувчилар иш бошлаб юборишади. «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресты азаматлари бунёд этадиган бу минора 350 метр баландликда бўлади. Фақат учта темир-бетон устунда турадиган бу минора 5 минг тоннага яқин оғирликда бўлиб унинг эшиттиришларни узатиш масофаси 70—75 километрни эгаллайди.

●

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

«Иззат» массивида 280 ўринли икки қаватли боғча фойдаланишга топширилди. Самолётсозларнинг фарзандлари учун мўлжалланган бу боғчада ёш авлодни тарбиялаш учун барча шароитлар муҳайё этилган.

Тансиқбоев массивида ҳам 280 ўринли боғча қурилиши бошлаб юборилди. Бинони 6-қурилиш трестининг 70-қурилиш бошқармаси азаматлари бунёд этишмоқда. Қурувчилар объектни йил охирига топширишлари керак эди. Улар ўз имкониятларини кўриб чиқиб зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилишди. Ҳозир улар янги боғча биносини СССР янги Конституциясининг бир йиллиги кунигача топширишга аҳд қилиб, меҳнат қилишмоқда.

•Шаҳар—қишлоққа

Самарали дренаж ётқизувчи

Андижон областининг Шаҳрихон райони территориясида минглаб метр ёпиқ горизонтал дренаж ётқизилган. Шу ерда «Узоргтехстроймелиорация» трестининг қурилишни индустрлаштириш бўлими мутахассисларининг бевосита ташкилий-техникавий ёрдами билан янги дренаж ётқизувчи экскаватор жорий этилган. Бу машина анъанавий зовур усули билан дренаж ётқизувчи машиналардан икки баравар унумдордир.

Эндиликда барча жараёнлар механизациялаштирилган. Дренаж ётқизувчи парраклари билан ерни ўйиб, ҳосил бўлган туйнукка полиэтилен дренаж-трубани етказиб беради. Фильтрловчи материал ҳам шу ерга ётқизилгач, машина қайтадан ерни текислаб кетади.

Биринчи қарашда бу оддий жараёнга ўхшайди. Аммо у катта маҳорат ва пишиқ ишлашни тақозо этади. Шаҳрихон қурилиш-монтаж бошқармасининг машинистлари агрегатни бошқаришда маълум тажриба тўплашган. Улар дренажларни аъло сифат билан ётқизишмоқда. Дренаж, полиэтилен трубалардан минераллаштирилган сизот сув коллекторларга оқади. Натижада тупроқнинг мелиорация ҳолати бирмунча яхшиланади.

Л. ГУРО.

Зарафшон учун АСУ

Тошкентдаги «Средазгипроводхлопок», «Узколхозстрой» ва бошқа лойиҳа институтларининг мутахассислари йирик «АСУ—Зарафшон» ҳисоблаш марказини яратдилар. Автоматлаштирилган системаларнинг янги комплекси серҳосил ўлка — Зарафшон водийсида сув тақчиллиги проблемасини тўла ҳал этиш имконини беради. Программачилар водийда сув сарфининг батафсил харитасини тузиб, қишлоқ хўжалигининг бутун эҳтиёжини Зарафшон дарёсининг суви билан таъминлаш мумкин эканлигини ҳисоблаб чиқдилар.

Яна бир проблемани ечиш — сув ресурсларини аниқ ҳисобга олиб оби-ҳаётнинг хўжаликларга тўғри тақсимланишига эришиш керак бўлади. Буни ҳал этишда автоматика ва телемеханиканинг турли воситалари ёрдам беради. Автоматлаштирилган система шу йилнинг ўзидаёқ синаб кўрилади. Янгиликнинг жорий этилишидан ҳар йили 3 миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилади.

Н. ПОЛЯНСКАЯ.

Тошкент экскаватор заводи мамлакатимиз халқ хўжалигига кўплаб Э—304 ВЭ маркали экскаваторларини етказиб бермоқда.

СУРАТДА: корхонанинг илғор бригадаси аъзоларидан (чапдан-ўнгга) Владимир Пластунов ва Валерий Мироманов. Улар смена-ойлик топшириқларини 115—120 процент адо этишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ПРАВДА саҳифаларида

● «Ўримга тайёрланиб» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. «Ёз эндигина бошланди, аммо мамлакатимиз далаларида деҳқонларнинг тиғиз меҳнатига якун ясайдиган масъулиятли давр — ҳосил ўрими даври яқинлашиб қолганлиги ҳис этилмоқда, — дейилади жумладан бош мақолада. — Жанубий районларда ғалла етилиб қолди. Ўзбекистон ва Туркманистон механизаторлари биринчи бўлиб ўримни бошладилар. Ўрим мавсуми Шимолий Кавказ, Қозоғистон ва Украинанинг жанубига етиб келадиган кун узоқ эмас». Мақолада ана шу масъулиятли даврда деҳқонлар олдида турган муҳим вазифалар ҳақида гапирилади.

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига сафари вақтида, комсомолнинг XVIII съездида сўзлаган нутқида Ғарбий Сибирда мамлакатимизнинг бош ёнилғи-энергетика базасини ривожлантиришга алоҳида эътиборни жалб этди, Урал ортидаги муҳим иқтисодий районни комплекс ўзлаштириш бўйича қатор конкрет кўрсатмаларни берди. Ғарбий Сибирь ҳозир ўз тараққиётининг янги босқичига кирмоқда. Газетанинг махсус мухбирлари С. Вторушин ва А. Мурзинларнинг «Янги босқичда» сарлавҳали корреспонденцияси шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Жанговар программа

Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонасида ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларига бағишланган конференция бўлиб ўтди. Маданият даргоҳида Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, Кичик ерда олиб борилган афсонавий жангларда қатнашган ҳамшаҳарларимиз йиғилдилар.

Давримизнинг қимматли китоблари бўлган бу асарлар юзасидан собиқ 59-ўқчи полкининг командири С. Н. Насруллаев, запасдаги катта лейтенант А. Водовозов, ботаника боғи директорининг ўринбосари М. Фастишков, ёзувчилардан Б. Пармузин, Ш. Алядин ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар «Кичик ер» ва «Тикланиш» китоблари давримизнинг муҳим маданий воқеаси бўлиши билан бирга ҳар бир совет кишисининг жанговар программаси эканлигини уқдириб ўтдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу китоблари Улуғ Ватан уруши қаҳрамонона саҳифаларига қўшилган муносиб ҳисса бўлиши билан бирга айни пайтда инсонни ғоятда тўлқинлантирувчи ҳужжатдир. Унинг саҳифалари фалсафий, партиявий фикрлари билан ажралиб туради.

Конференция қатнашчилари Л. И. Брежневнинг ана шу китобларига бағишланган китоблар кўргазмаси билан ҳам қизиқиб танишдилар.

М. ҒАНИХОНОВ.

Обод бўлмоқда

Куйбишев район ободонлаштириш бошқармаси кўкаламзорлаштирувчилари шу кунларда баҳорда ўтқазилган кўчатлар парвариши, уларни суғориш ишларини намунали олиб боришмоқда. Айни пайтда Пушкин кўчасида жойлашган район партия комитетининг биноси ёнида «Ҳурмат тахтаси» қуриш ва унинг атрофларини гулзорлар билан ободонлаштириш ишлари амалга оширилмоқда.

Район кўча ва проспектлари ҳам кун сайин гўзаллашиб бормоқда. М. Горький проспектидаги автобус тўхташ жойларига офтобдан ҳимоя қилувчи соябонлар ўрнатишга киришилди. Тез орада бу проспектдаги барча транспорт тўхташ бекатларида чиройли соябонлар ўрнатилади.

«Гордорстройремонт» қурилиш трестига қарашли 3-ремонт-қурилиш бошқармасининг йўлсозлари райондаги Свердлов, Советская ва Якуб Колас кўчаларини капитал ремонтдан чиқаришди.

Навбатдаги турда

Ўтган жума ва шанба кунлари мамлакатимизнинг бир неча шаҳарларида футбол бўйича СССР чемпионатининг навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди.

Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари ўз майдонларида Ворошиловграднинг «Заря» командасини қабул қилган эдилар. Учрашув тақдирини Шевлюкнинг жарима тўпидан фойдаланиб киритган голи ҳал қилди.

Учрашув тўғрисида ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: МАСК — «Шахтёр» — 1:0, «Қайрат» — «Динамо» (Москва) — 1:0, «Нефтчи» — «Спартак» — 3:1, «Арарат» — «Динамо» (Киев) — 1:4, «Зенит» — «Черноморец» — 0:0, «Торпедо» — «Динамо» (Тбилиси) — 1:0.

⊙ ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Манзил яқин бўлди

Меҳнаткашларнинг ёзги дам олиш мавсуми бошланиши муносабати билан узоқ шаҳарларга борувчи ҳамшаҳарларимизга кўпгина қулайликлар яратилмоқда. Республика граждан авиацияси бошқармаси узоқ манзилларни яқин қилиш мақсадида шу ойдан бошлаб иккита янги ҳаво йўлини жорий этди. Тошкентдан Калининградга 7924-рейс бўйича ТУ—134 самолёти қатнай бошлади. Авиаторлар ҳаво кушларини ҳафтанинг душанба, сешанба, пайшанба, шанба кунлари бошқарадилар. Бу манзилга борувчи самолёт Донецк ва Минск шаҳарларида қўниб ўтади.

Бундан ташқари шаҳримиздан Таллинга парвоз қилаётган ТУ—134 самолётларининг қатнови ҳам ҳамшаҳарларимизга қулайлик яратди. Бу рейсдаги самолётлар манзилга боргунча Челябинск ва Куйбишев шаҳарларида қўниб ўтади.

Республикамизнинг маҳаллий ҳаво йўлларида ҳам бир неча янги рейслар ташкил этилди.

«Офсет-78» кўргазмаси

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг «Совет матбуоти» павильонида мамлакатимиз полиграфиясининг ютуқларига бағишланиб очилган кўргазма «Офсет—78» деб аталади.

Бу виставкада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти босмахонасида тадбиқ этилаётган янгиликлар кенг ўрин олган. Корхона коллективи КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш йўлида актив изланиш олиб бормоқда. Яқинда бу ерда Бутуниттифоқ полиграфия илмий-тадқиқот институтида ишлаб чиқилган офсет қоғозларнинг босма таркибини яхшилаш методлари бўйича янгилик жорий этилди. Самарали янгиликни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш натижасида йилига бир неча ўн минг сўмлаб иқтисодий фойда олиш мумкин. Янги метод бўйича қоғозларнинг нуқсонини олдиндан аниқлаш ва босмага энг яхши материалларни танлаш имконияти туғилмоқда.

Шаҳримиз полиграфия корхоналари новаторларининг ютуқлари ҳам экспонатлар қаторидан ўрин олган. Тошкентдаги 10-босмахонанинг рационализатори Г. Б. Худяков матрицаларни маҳкамлаш учун ишлаб чиққан янги тутқичи диққатга сазовор.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда йилига бир неча ўн миллион нусха китоб, миллиард нусха атрофида газета ва журнал босиб чиқарилмоқда.

Газлида яна ер қимирлади

5 июнь маҳаллий вақт билан соат 0 дан 31 минут ўтганда Газлида кучли такрорий ер силкиниши қайд этилди. Эпицентрда силкиниш кучи 8 баллга яқин бўлди. Газлида 6—7 балл, Бухорода 5—6 балл, Навоийда 5 балл, Самарқандда 4 баллга яқин, Қаршида 4 балл, Тошкентда 2—3 балл куч билан ер қимирлади.

Маҳаллий вақт билан соат 6.0 дан 38 минут ўтганда ер силкиниши такрорланди. Силкиниш кучи Газлида 4 баллни, Бухорода 3 баллни ва Самарқандда 2 баллни ташкил этди.

Б. БОРЗОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси сейсмология институтининг катта инженери.

телетайп лентасидан

◆ СОФИЯ. Варнада бинокорлик материалларига бағишланган халқаро илмий-техникавий конференция очилди. Цемент, гипс, керамика, изоляция қиладиган материаллар ишлаб чиқариш соҳада эришилган энг янги ютуқлар конференция кун тартибига қўйилган. Конференция ишида Австрия, Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва Швециядан келган мутахассислар иштирок этмоқдалар.

◆ ХЕЛЬСИНКИ. Бу ерда «Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш» мавзуидаги Совет-Финляндия симпозиуми ўз ишини тамомлади. Бу симпозиум Финляндияда ўтказилаётган совет фани ва техникаси кунлари доирасига киради.

Учрашув чоғида ҳар икки мамлакат олимлари ва мутахассислари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш проблемаларини, саноат чиқиндиларини қайта ишлаш усулларини, шунингдек шу соҳадаги ҳамкорликни янада кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдилар.

◆ ЛОНДОН. Планверндаги (Жанубий Уэльс) металлургия заводи ишчиларидан 200 дан кўпроқ киши иш ҳақининг оширилиши учун курашган эди. Улар ана шу корхона хўжайинларидан ишдан бўшатилиш ҳақида огоҳлантириш олдилар. Металлурглардан юзлаб киши ана шундай қонунга хилоф ҳаракатларга қарши норозилик юзасидан ўз ўртоқларининг ишга тикланишини талаб этиб, забастовка эълон қилди.

◆ САН-ХОСЕ. Гватемаладан олинган хабарларга кўра, солдат отрядлари Альта-Верапас департаментидаги бўш ётган участкаларни эгаллаган ерсиз деҳқонларни ваҳшиёна жазолаганлар. Ана шу жазолаш натижасида деҳқонлардан 40 дан зиёд киши ўлдирилган, кўплари ярадор бўлган.

◆ ДОРУС-САЛОМ. Танзанияда Совет Иттифоқининг ёрдами билан иккита йирик қишлоқ хўжалик объекти қурилади. Маккажўхори ва пахта етиштирадиган бу давлат хўжаликлари Рувума ва Морогоро областларида барпо этилади.

Бу ерда имзоланган битимга мувофиқ, Совет томони Танзанияга экспертлар юборади, зарур қишлоқ хўжалик машина-механизмларини етказиб беради ва ана шу хўжаликларга раҳбарлик қилиш учун кадрлар тайёрлайди.

◆ ТОКИО. Япониядаги энг йирик моторсозлик компанияларидан бири бўлган «Хонда» компанияси двигателларда аниқланган нуқсонларни бартараф этиш учун фирмага қарашли заводларга 458 мингта автомашинанинг келтирилишини эълон қилди.

(ТАСС).

• *Фан-техника тараққиёти йўлидан*

ЮКСАК МАРКА

«ЎЗБЕКИСТОН» СУНЪИЙ ВА ТАБИИЙ КУН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ — 50 ЁШДА.

Ўтган шанба куни ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар, меҳнат ветеранлари, пенсионерлар ва ёшлар Муқимий номли театрга тўпландилар. Бу ерда «Ўзбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг корхонанинг 50 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Коллективни шонли сана билан табриклаш учун Иваново шаҳридан сунъий тагчарм комбинатининг вакиллари республикамиз пойтахтига келишди.

Корхонанинг вужудга келиши ва ривожланиш тарихи диққатга сазовордир. Ўз тарихини у узоқ йигирманчи йиллардан — Ўзбекистонда чарм-пойафзал саноати тез суръатлар билан ривожлана бошлаган даврдан бошлайди.

Бешёғоч районида янги чарм заводи қурилиши бошлаб юборилди. 1928 йилга келиб у ўзининг дастлабки маҳсулотларини ишлаб чиқарди.

Чарм ишлаб чиқаришнинг асосий механик жараёнлари махсус машиналарда бажарилар, механизациялашган иш жараёнлари 25 процентдан ошмас эди. Шунинг учун ҳам кўпчилик иш жараёнлари қўлда бажарилларди.

Корхона ишчилари техника тараққиёти учун актив кураш олиб бордилар. Улар шаҳарда биринчилардан бўлиб стахановчилик ҳаракатини қўллаб-қувватладилар. Файзи Алимов, Маҳкам Пўлатов, Нафиса Тожибоева ва бошқалар «стахановчи» — фахрий унвонига сазовор бўлдилар. Ҳозир улар ҳақли равишда меҳнат гаштини суришяпти.

Улуғ Ватан уруши йилларида завод ишчилари ҳормай-толмай Совет Армияси бўлинмалари ва қисмларини чарм маҳсулотлари билан таъминлаб келдилар.

1966 йили қурилаётган чарм ва сунъий чарм заводлари, шунингдек ишлаб турган чарм комбинати базасида Тошкент сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилиб, унга «Ўзбекистон» номи берилди.

Ҳозир бирлашма комплекс механизациялашган линиялар, замонавий машиналар ва назорат аппаратураларига эга бўлган сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқарувчи кўп тармоқли улкан корхонадир. Бирлашма корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг ассортименти ҳам ранг-баранг. Таглик резиналар, пойафзал учун ишлатиладиган кирза, турли туман сунъий ва табиий чарм, плёнка материаллари ва бошқалар шулар жумласидандир. Уч хил буюмнинг Давлат Сифат белгисига сазовор бўлганлиги корхонанинг юксак маркасидан далолат беради.

Корхона коллективи шонли меҳнат анъаналарини ҳар томонлама ривожлантириб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этмоқда. Бизда ишлаб чиқариш новаторлари кўпчиликни ташкил этади.

Мисол учун агрегат машинисти Екатерина Ивановна Сотниковани олайлик. У «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотланган. Ҳозир у 1980 йилнинг март ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Шунингдек, ишчилардан Меҳнат Қизил Байроқ орденининг кавалери Қорабой Ғафforов, учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери Ўткир Содиқов ҳам ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йили ҳисобига меҳнат қилишяпти. Коллектив ҳалол меҳнати учун юксак мукофот — Ленин орденига сазовор бўлган Баҳром Орифжонов ва Рауф Каримов каби аъзолари билан ҳақли равишда фахрланади.

Корхонада ишчи сулолалари вужудга келди. Алимовлар оиласи шулар жумласидан. Оила аъзоларининг иш стажини қўшиб ҳисоблайдиган бўлсак, 75 йилдан ошиб кетади. Оила бошлиғи Файзи Алимов билан бирга бирлашма корхоналарида унинг икки ўғли ва невараси меҳнат қилади. Ёки Мирза Усмонов оиласини олиб кўрайлик. Бу оиланинг стажи 68 йилни ташкил этади. Корхонада унинг икки қизи — Ризхси ва Зуҳра, Набираси Сабоҳат ва келини Карима ишлашади.

Корхона коллективи ўз анъаналари, меҳнат зарбдорлари, ажойиб ёшлари билан диққатга сазовор. Шунинг учун ҳам улар мамлакатимиз халқ хўжалигини, енгил саноат корхоналарини турли-туман чарм материаллари билан таъминлаш бўйича беш йилликда бирлашма олдида турган мураккаб ишлаб чиқариш-техника вазифаларини ҳал этишга қодирдирлар.

Л. АРУШАНОВ,

«Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори.

• *Шаҳрим – фахрим*

ЯНГИ КЎПРИК ҚУРИЛИШИДА

Пойтахтнинг энг кенжа районларидан бири бўлган Акмал Икромов райони тез суръатлар билан ривожланмоқда. Ҳозир бу ерда юзлаб ободончилик объектлари қурилиши олиб борилмоқда. Чилонзор ва Октябрь районларини А. Икромов райони орқали бир-бирига боғловчи улкан кўприк қурилиши шу кунларда шаҳримиздаги энг муҳим ободончилик объектларидан бири ҳисобланади. Объектда иш миқёси жуда улкан —500 минг куб метрдан ортиқ тупроқ ишлари амалга оширилиб, эни 55 метр ва узунлиги 820 метрлик улкан кўприк қад кўтаради.

«ТашНИИгенплан» институтининг лойиҳаловчи инженерлари тупроқ ва гидрология жиҳатидан анча мураккаб бўлган бу участкада кўприк қуриш проблемасини муваффақиятли ҳал этдилар. Оқтепа каналидан Бўзсув суви ҳайқириб оқадиган ва ундан сал пастда шаҳар ташлама сувларини олиб кетувчи Қуйи Бўзсув ариқлари катта жарлик ҳосил қилган. Иккала жарлик ҳам ҳозир кўприк қурилаётган жойда бир-бирига жуда яқин келиб ишни анча мураккаблаштиради. Бунинг устига иккита каналдан оқаётган сув жарликнинг тубидан ўтади, ер юзаси эса анча юқорида. Бундан бир неча йил муқаддам қурилиб, ободонлаштирилган Улуғбек кўчаси худди ана шу жойда узилиб қолган. Ер шароитининг нобоплиги кўп йиллар мобайнида бу ерда кўприк қуриш режасини орқага суриб келди.

«ТашНИИгенплан» институти меъморлари кўприк қурилишини лойиҳалашда оригинал йўл тутдилар. Шаҳар ташлама сувларини оқизувчи Қуйи Бўзсув канали тубига катталиги 2х2.5 квадрат метрлик катта-катта тўртбурчак бетон қувурлар ташланади. Бу қувурлар бир-бирига туташтирилгач, кўмиб ташланади. Шундан сўнг эса Оқтепа канали устида бетон кўприк қад кўтаради.

— Қувурларни ётқизишдан аввал 130 минг куб метр тупроқни жар тубидан қазиб олиш ва уни яна қайтадан кўмиш керак,— дейди «Гордорстройремонт» трестига қарашли 3-ремонт-қурилиш бошқармасининг бош инженери Семён Давидович Белоус.— Бажариладиган иш миқёси жуда улкан.

Бу ерда бошқарманинг В. П. Якименко бошлиқ биринчи участкаси қурувчилари иш олиб боришмоқда.

— Қуйи Бўзсув тубида сизот сувларининг кўплиги бетон ишларини тезроқ бошлаб юборишга халақит беряпти,— деди 3-ремонт-қурилиш бошқармаси инженери С. Д. Белоус.

Бригаданинг В. Малинин, С. Ҳасанов каби насосчи ва йўлсозлари ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда. Каналнинг бошқа соҳилида эса экскаваторчилар 13-кўприксозлик отряди қурувчилари учун иш фронти тайёрлашмоқда. Кўп ўтмай бу ерда 7-кўприк қурилиши трестининг кўприксозлари ўз ишларини авж олдириб юборадилар. Ҳозир трест ишлаб чиқариш базасида Улуғбек кўчасида қуриладиган бу муҳим иншоот учун зарур материаллар, бетон плиталар, тўсинлар тайёрланмоқда.

Қурувчилар муҳим аҳамиятга эга бўлган бу улкан кўприкни келаси йили фойдаланишга топширишга аҳд қилишган. Транспорт қатновида катта қулайлик яратадиган янги кўприк шаҳримизнинг яна бир ободончилик объекти бўлиб қолади.

М. АБДУЛЛАЕВ.

2-трамвай депоси коллективи ҳаракатдаги транспорт составларини ўз вақтида ремонт қилиш тадбирларини янада яхшилаш ҳамда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш умумхалқ мусобақасини кун сайин кенг авж олдирмоқда.

СУРАТДА: депонинг зарбдор ремонтчи-слесарларидан (чапдан-ўнгга) Абдусолиҳ Эргашев ва Ботир Султоновларни кўриб турибсиз. Бу илғор ишчилар мунтазам равишда смена-ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этиб, кўпларга ўрнак бўлишмоқда. Уларнинг шиори беш йилликни уч ярим йилда бажаришдир.

М. Нуриддинов фотоси.

СОВУҚДАН ФОЙДАЛАНИЛАДИ

Томоқдаги бодом безини қонсиз операция қиладиган аппаратлар Украинанинг 25 та оториноларингологик клиникаларига берилди. Уни Одесса совитиш саноати технология институтининг теплофизиклари врачлар билан ҳамдўстликда яратдилар.

Ҳар бир шундай аппарат ўткир пойнак-криозонд билан таъминланган бўлиб, унинг ичида суюқ азот айланади. Газ пойнак температурасини цельсий ҳисоби билан минус 196 градусга қадар пасайтиради.

Шундай қилиб, анъанавий хирурглар наштари ўрнида совуқлик ишлатиш операцияларни қонсиз ва оғриқсиз қилишга имкон берди.

Ҳозир институтда ташкил этилган медицина ва совуқлик қўллаш лабораториясининг мутахассислари янги криоген аппаратлар яратиш устида ишламоқдалар.

(ТАСС мухбири).
Одесса.

ПАРДОЗЛАШ фабрикасининг назорат-саралаш цехи тўқимачилик комбинатининг энг сўнгги иш жараёни бажариладиган асосий участкаси ҳисобланади. Бу ерга кирган киши ранг-баранг газламалар жилоси-ю, кўркам матоларда жам бўлган турфа ранг гуллар рақсига мафтун бўлмай иложи йўқ.

Цехда доимо гўзаллик фасли — баҳор ҳукмрон. Наинки, бу цехнинг қизлари баҳордек сулув ва гўзал. Шу сабаб бўлса керак, газлама гўзаллиги қизлар латофати билан , уйғунлашиб, ажиб бир чирой касб этган.

Қўли-қўлига тегмай газлама тахлаётган пардозчиларнинг чаққон ҳаракатини кўриб, беихтиёр ҳайратга тушасан киши.

Турна қатор машиналардан товланиб тушаётган газламалар сифатини қизлар диққат билан кўздан кечиришади. Уларнинг ўткир нигоҳи ҳеч бир нуқсонни назоратсиз қолдирмайди. Қизлар ўзларига ишониб топширилган масъулиятли вазифани чуқур ҳис этишади. Бинобарин, зиммадаги топшириқлар мунтазам оширib бажарилмоқда. Цехга янги келган ёш назоратчилар ҳам ҳозирда тажрибали ишчилар сингари меҳнат қилишади. Цехнинг ўзида ёш ишчига касб ўргатиш усули яхшигина самара бермоқда. Жумладан, сифат назоратчилари Васила Назарова ва Ҳабиба Қосимовалар шу ернинг ўзида иш усулларини ўрганишган. Бу қизлар эндиликда моҳир ишчилар қаторидан муносиб ўрин эгаллашмоқда.

• *Беш йиллик вахтасида*

Нурли йўл

Василанинг бу ерда ишлай бошлаганига кўп бўлгани йўқ. У маҳорат сирини устози Т. М. Булатовадан ўрганганди. Айни кунларда меҳнатсевар қиз ойлик план-топшириқларини 120—122 процент миқдорида адо этиб, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг ҳаммасини юқори сортларга топширишга муваффақ бўлмоқда.

Васила эндигина 18 баҳорни қаршилади. Унинг қалбида орзулари жуда мўл. Ҳар куни машиналари ёнига яқинлашар экан, юрагини аста ҳаяжон қамраб олади. Сабаби. Васила ўз касбини жон дилидан севади. Унинг онаси Шарифа опа ҳам қарийб 13 йилдан бери газлама тойловчи бўлиб ишлаб келади. Василанинг тўқимачилик соҳасига меҳр қўйишида ҳам шубҳасиз онасининг хизматлари бор. Васила ўтган йили ўрта мактабни муваффақиятли тугатгач, ўзи илгари кўриб юрган, онаси билан бир неча маротаба шу фабрика бўйлаб кезганда жуда-жуда ёқиб қолган назоратчилик касбини танлади. Мана эндиликда шу иштиёқ туфайли касбини эъзозлаб келмоқда.

Бу цехнинг қизларини бири-биридан ажойиб, бири-биридан илғор дейишади. Дарҳақиқат шундай. Қизларнинг ҳар бир куни сермазмун, меҳнатлари ёрқин бир қўшиқ. Унда барча қизларнинг орзулари, мақсадлари ва нурли истиқболи мужассам. Бу қўшиқ ҳар дақиқада, кўзни ёндирувчи газламалар қошида туғилади. Демак, бу сурурли меҳнат қўшиқдек жозибали жаранглаб, қизларни ойдин бахти — истиқбол сари ўз оҳанглари мавжида етаклайди...

З. ФУЗАЙЛИДДИНОВА.

• *Ишга тушириладиган объектлар ўз вақтида битказилсин*

НУҚСОНЛАР БАРТАРАФ ҚИЛИНСИН

ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РЕКОНСТРУКЦИЯСИ ҲАҚИДА ИШЧИ МУХБИРЛАР ПОСТИ ХАБАР БЕРАДИ

Бу йил В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги ишлаб чиқариш қувватлари ҳам фойдаланишга топширилиши керак. Бу корхона реконструкцияси шаҳримиз саноатида муҳим аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, «Тошкент оқшоми» газетаси қурилишда ўз ишчи мухбирлар постини ташкил этди. Бугун ишчи мухбирларнинг қурилишнинг бориши хусусидаги биринчи мақоласини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида гальваника цехи, тозалаш иншоотлари ва сув таъминоти айланма системаси корпуслари қурилмоқда. Бу комплекс ишга тушгач, янги мураккаб жиҳозлар, назорат ва бошқаришни автоматлаштириш тармоқлари завод қувватини бирмунча ошириб, ишлаб чиқарилаётган деталлар сифати ва ҳажмини ошириш имконини беради.

Хўш, қурилишда аҳвол қандай? Объектда бош пудратчи «Ташпромстрой» трести 50-қурилиш-монтаж бошқармаси ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар қурилиш ишларини суст суръатларда амалга оширишиб, иш графикларини бузилишига йўл қўйишмоқда. Агар қурилиш-монтаж ишлари белгиланган план асосида олиб борилмаса, йўл қўйилган камчиликларга барҳам берилмаса, бинони фойдаланишга топшириш қийин бўлиб қолади. Объектда республика монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги химиявий иҳота бошқармаси (бошлиғи Ларин, бош инженери Типайкин) гальваника корпусида ванналарни химиявий иҳоталаш ишларини бажармади. 16-кўчма механизация бошқармаси (бошлиғи Македонский) сув таъминоти насос станцияси қурилишида графикка риоя қилмаяпти. Бу ташкилот ўз ишига совуққонлик билан қараганлиги ва насос станциясида тупроқ ишлари бажарилмаганлиги туфайли 50-қурилиш-монтаж бошқармаси топшириғини 60 процентга бажарди. Графикка кўра 16-кўчма механизация колоннаси бу ишни 1978 йил бошида тугаллаши лозим эди.

Тозалаш иншоотлари корпуси қурилишида ҳам қолоқликка йўл қўйиляпти. Бу ерда том ёпиш ишлари бажарилмаган. Бир ташкилот ўз ишини уддаламагани учун бошқалар ҳам ишлай олишмаяпти. Кўп ҳолларда белгиланган вақтда бажарилмаган ишларни тугаллаш учун бошқа объектлардан ишчи кучи ва материал ресурслари келтириляпти. Бу эса бошқа объектда иш бажариш топшириғини уддаланмаслигига сабаб бўлмоқда.

Объектда синч металл конструкцияларини зангдан сақлаш, ванна полларни химиявий иҳоталаш ишлари бажарилмаганлиги пардозчилар ва электрикларнинг белгиланган вазифаларини адо этишларига тўсқинлик қилмоқда. Шунингдек, «Энергомонтаж» бошқармаси ходимлари ванналарни йиғиш ва улаш ишларини тугаллай олишмаяпти. «Энергомонтаж» бошқармаси (бошлиғи Раснер) апрель ойида иш жабҳаси бўлмаганлиги учун 80 минг сўмлик ўрнига 21 минг сўмлик иш бажарди. Май ойи топшириғининг адо этилиши ҳам хавф остида.

165-кўчма механизация колоннаси уч ойдан буён том ёпиш ишларини бажаролмаяпти. Бундан ташқари ишлаб чиқариш корпусининг томини қуришда лойиҳадан четга чиқилган, ишлар сифатсиз адо этилган. Энди бу ишни қайтадан бажариш керак. Колонна лаборатория ва маиший корпус томини ҳам битказмаган.

Лаборатория ва маиший корпус ўтган йили битказилиши керак эди. Ваҳоланки бу ерда ҳалигача пардоз ишлари тугалланмаган, энди иситгич тармоқлари монтаж қилиняпти.

Объектдаги аҳвол 50-қурилиш-монтаж бошқармаси (бошлиғи Қосимов, бош инженери Ли) қурилиш ишлари устидан назорат ўрнатмаганлиги, меҳнатда активлик кўрсатмаётганлигидан далолат бермоқда. Қурилишда бинокорлик ишлари яхши ташкил этилмаган. Бошқармалар ўртасида ҳамкорлик яхши эмас, интизом жуда паст. Бош пудратчи ёрдамчи пудратчиларга ўз вақтида иш фронти ҳозирлаб, улар устидан назоратни кучайтириши керак.

Ўз объектида ўзи масъулиятсизлик кўрсатаётган бош пудратчи ёрдамчи пудратчилар ўртасида ҳурматга эриша олмайди. 50-қурилиш-монтаж бошқармасининг айби билан тозалаш иншоотлари, гальваника корпусидаги бир қатор иншоотлар қурилиши қониқарсиз олиб борилмоқда. Тозалаш иншоотлари корпусини ўтган йил охирида тугаллаш планлаштирилган бўлишига қарамай, шу кунларда бу ерда пойдевор қуриш, синчларни монтаж қилиш каби ишлар бажарилмоқда. Бу электриклар, пардозчилар, шунингдек, технология жиҳозларини монтаж қилувчиларнинг ишини орқага судрамоқда.

Бош пудратчи нормал цех ва гидропневмотоплив агрегатларини синаш цехлари қурилишида ҳам яхши ишламаяпти. Бу эса «Стальмонтаж» бошқармаси иш олиб боришига тўсқинлик қилмоқда. Қурилишда социалистик мусобақага эътибор берилмаяпти. Бажарилаётган ишлар якуни ёритилмаяпти, кўргазмали агитация йўқ.

Қурилишдаги аҳволни яхшилаш керак. Бунинг учун бош пудратчи — 50-қурилиш-монтаж бошқармаси ва буюртмачи — Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси қурилиш ишлари билан банд бўлган барча ташкилотлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлашлари, талабчанликни оширишлари, инженерлик ва ташкилий комплексларни ишлаб чиқишлари, объектни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун керакли барча чора-тадбирларни кўришлари зарур. Қурилишда банд бўлган ишчиларнинг масъулиятини ошириш, жараёнларни график бўйича бажарилишини қатъий назорат қилиш, материал таъминотини яхшилаш керак!

А. КАШАПОВ,
«Ударник» кўп нусхали газетанинг мухбири.

А. АНИСИМОВ,
инженер-социолог.

С. ЧИНАЕВ,
фрезерчи.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Социализм мамлакатларида

Болгария олимларининг ҳиссаси

СОФИЯ. Бундан 30 йил муқаддам Болгария пойтахтида «Питроект» институти тузилган эди. Эндиликда у мамлакатда етакчи лойиҳалаш институтларидан бири бўлиб қолди. Болгарияда автомобиль йўлларининг замонавий тармоқларини яратишга институт мутахассислари катта ҳисса қўшдилар. Кейинги ўттиз йил ичида магистрал йўлларнинг узунлиги 14 минг километрдан ҳам зиёд кўпайди. Тунжа ва Янтра дарёлари устида қурилган чиройли кўприклар, Варнадаги ажойиб кўприк лойиҳачиларнинг ифтихори бўлиб қолди. Болгариянинг еттинчи беш йиллик планида энг катта объектлардан бири учта автомобиль йўли — «Тракия», «Хемус» ва «Қора денгиз» трассаларидан иборат Болгария автомобиль йўл ҳалқасининг лойиҳаси ҳам шу институтда ишлаб чиқилди.

Шишасозлар ҳамкорлиги

БЕРЛИН. Шиша пуфлаш қадим замонларданоқ эркакларнинг касби деб ҳисобланган, лекин Котбус округидаги Деберн шаҳрида шиша ишлаб чиқарувчи халқ корхонасида кўпгина аёлларга шиша пуфловчи мастер унвони берилди. Шишасозлик саноати соҳасида совет олимлари ва мутахассислари ишлаб чиққан ва шу корхонада жорий этилган шиша буюмлар ишлаб чиқаришнинг янги технологияси бунга ёрдам берди.

Қуйилган шишадан ҳатто энг оддий буюмларни пуфлаш учун анча бақувват ўпкага эга бўлиш кераклиги маълум. Совет инженерлари пуфлайдиган махсус баллонлардан фойдаланишни таклиф қилдилар. Шу баллонлардаги ҳавони муайян миқдорда бериб туриш мумкин. Бу эса илгари фақат эркаклар бажариб келган бир қанча мураккаб ва сермеҳнат ишларни анча енгиллаштиришга имкон берди.

Съездга меҳнат совғаси

БЕЛГРАД. Югославия шу йил 20—23 июнда ўтказиладиган Югославия коммунистлар союзининг XI съездига тайёргарлик кўрмоқда. Мамлакатнинг ишлаб чиқариш коллективларида съезд шарафига меҳнат мусобақаси авж олди. Мусобақа яхши натижалар бермоқда.

Бордаги кон-руда комбинатининг металлурглари янги рекордга эришдилар, бир кеча-кундузда улар 800 тоннадан кўп мис ишлаб чиқардилар. ЮСФР рангли металлургиясининг тўнғич корхонаси меҳнаткашлари йил охиригача мамлакатга 180 минг тонна мис етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Бу ҳам энг катта муваффақият бўлиб қолади.

Съезд шарафига меҳнат мусобақаси ташаббускорларидан бири «Костолац» иссиқлик электр станциясининг коллективи план топшириқларини муваффақиятли бажармоқда. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган бу станция шу йилнинг дастлабки тўрт ойи мобайнида ишлаб чиқариш планини 10 процент ошириб бажарди.

Яйловга сув чиқарилмоқда

УЛАН-БАТОР. Бу йил Монголияда 2,4 миллион гектар яйловга сув чиқарилади. Бу эса ўтган йилдагига қараганда бир неча юз минг гектар кўп. Монголияда мелиорация айниқса шу беш йилликда тез суръатлар билан ривожланмоқда.

МХР сув хўжалиги министрлигида ТАСС мухбирига хабар беришларича, шу беш йилликда 12 миллион гектар майдондаги яйловларга сув чиқариш мўлжалланади. Бунинг учун 7 минг қудуқ қазилади.

Яйловларга сув чиқариш — чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш кенг программасининг бир қисмидир. Қишлоқ хўжалик бирлашмаларида ва давлат хўжаликларида чорва моллари сони йил сайин кўпаймоқда.

(ТАСС).

Истиқболи порлоқ

ҚОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида апрель революцияси давомида собиқ порахўрлик ва эксплуатация режимини тугатган халқ ҳокимиятини мустаҳкамлаш жараёни давом этмоқда. Матбуотнинг хабар беришича, мамлакатнинг турли районларида халқ митинглари ва қабилалар вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтмоқда. Митинг ва йиғилишларнинг иштирокчилари «Кобул таймс» газетасининг ёзишича, Нодиршоҳ сулоласига мансуб собиқ ҳокимларнинг халққа қарши олиб борган сиёсатини кескин қораламоқдалар ва янги демократик ҳукуматни қўллаб-қувватламоқдалар. Газета Пактия вилоятидаги 210 та қабила бошлиқларининг мактубини эълон қилди. Шу мактубда маҳаллий аҳоли ҳукумат программасида баён этилган тараққийпарвар мақсадларга эришишда Афғонистон Демократик Республикаси ҳукумати билан мустаҳкам ҳамкорлик қилишга тайёрмиз, деб ваъда берди.

Бахтар агентлигининг хабар беришича, революцион кенгаш раиси, бош министр Нурмуҳаммад Тараки Афғонистондаги ҳар хил элатларнинг вакиллари билан учрашди. Апрель революцияси, деди у, ирқий тил ва этник камситишнинг ҳар қандай кўринишларини тугатди. Республиканинг барча гражданлари, шу жумладан майда миллатларнинг намояндалари ўз халқига хизмат қилиш ҳуқуқига эгадир. Афғонистон вилоятларига янги губернаторларнинг тайинланиши вилоятлар аҳолисининг ҳуқуқсизлигига чек қўяди.

Ливия қишлоғидаги янгилик

ТРИПОЛИ. Ливиядаги энг йирик қишлоқ хўжалик райони бўлган Жебель-ал-ахдар районида ерсиз ва кам ерли деҳқонлар ўртасида бир мингдан кўпроқ ер участкаларини тақсимлаш маросими бўлиб ўтди.

Сўнгги вақтларда бу район Ливиянинг асосий ғалла конига айланди. Бу ерда ерларни деҳқонларга бериш билан бир қаторда йирик давлат механизациялашган хўжаликларини барпо этиш ишлари амалга оширилмоқда, ихтисослаштирилган чорвачилик комплекслари қурилмоқда. Ана шу деҳқонларнинг кўплари сўнгра кооперативларга бирлашмоқдалар.

Сўнгги уч йил мобайнидагина давлат деҳқонлар ўртасида 10 мингдан кўпроқ ер участкасини тақсимлади, уларга зарур қишлоқ хўжалик асбобларини ҳам берди. Деҳқонларга ер топшириш ишлари амалга оширилаётган районларда шинам уй-жой посёлкалари барпо этилмоқда, мактаблар, касалхоналар, йўллар, ирригация иншоотлари қурилмоқда. Деҳқонлар олган ер участкалари учун пул компенсациясини тўлаш рамзий характерга эга бўлиб, 10 йил ва бундан ҳам кўпроқ муддатдан кейин тўланади. Деҳқонлар ўз навбатида давлатга сут, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олмоқдалар.

ГДР. Ёш инженер Клаус-Петер Тиманн бадан ҳароратини ўлчашда ишлатиладиган электрон термометр кашф этди. Ушбу фотолавҳада янгиликни биринчи марта синовдан ўтказган Потсдам — Бабельсбергдаги болалар клиникаси тасвирланган. Термометр барча гигиена қоидаларига жавоб беради.

АДН—ТАСС фотоси.

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

ГАВАНА. Портларда юк ортиш-тушириш ишларининг тобора кўпроқ механизациялаштирилаётганлиги Кубадаги денгиз портлари ишини янада такомиллаштириш, кемаларни қатновини тезлаштиришда катта роль ўйнамоқда. Шакарни қоп-қанорсиз ташишни механизациялашга ихтисослаштирилган причаллар қуришга ҳозирги вақтда айниқса катта эътибор берилмоқда. Бу портлар замонавий мураккаб асбоб-ускуналар билан таъминланган. Шулар ёрдамида шакар омборлардан бевосита кемаларга тўкилади.

Юк ортиш механизациялашганлиги туфайли анча ишчи кучи ҳоли бўлади, кемаларнинг портларда юк ортиш учун сарфлайдиган вақти анча қисқаради.

ИРРИГАЦИЯ ПРОБЛЕМАСИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон бош министри Мораржи Десаи Сон дарёсида қуриладиган Бансагар тўғони (Мадҳия-Прадеш штати) негизига дастлабки ғишт қўйди. Ана шу муҳим лойиҳа, деб таъкидлади М. Десаи, бир йилдан кейинроқ амалга оширилади. Бу эса Биҳар, Мадҳия—Прадеш ва Уттар—Прадеш штатларида 120 минг гектар ҳайдаладиган ерларни суғориш имконини беради.

Ҳиндистонда экин майдонларини кенгайтириш имкониятлари ғоят чеклангандир. Шу боисдан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бундан буён кўпайтириш деҳқончиликни интенсивлаш йўли билангина амалга оширилиши мумкин. Бу соҳада ирригация асосий роль ўйнайди. Ҳиндистонни ривожлантиришнинг VI беш йиллик планида (1978—1983 йиллар) суғориладиган ерлар майдонини 17 миллион гектар кўпайтириш, кенг суғориш системасини, янги гидрокомплекслар, тўққиз юздан кўпроқ сув омборларини барпо этиш кўзда тутилади.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Т. АБДУЛЛАЕВ: География фанига жуда қизиқаман. Шунинг учун ҳам мамлакатимиздаги география институтлари олимларининг олиб бораётган ишларини диққат билан кузатиб бораман. Илтимос, Ватанимиздаги география институтлари ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб. География институтлари география фанининг турли соҳаларида илмий-тадқиқот ишлари билан шуғулланувчи илмий муассаса ҳисобланади. Бундай институтлар кўпчилик йирик мамлакатларда мавжуд. Шуни айтиш керакки, комплекс география институтлари билан бирга соҳа география институтлари ҳам бор. СССР Фанлар академиясининг география институти мамлакатимиздаги шундай институтларнинг энг йиригидир. Бундай институтлар Боку ва Тбилисида бор. Литва ССР Фанлар академиясининг Вильнюс шаҳрида геология ва география институти мавжуд. Арманистон, Қозоғистон ва Қирғизистон республикаларида Фанлар академиясининг география бўлими, Ленинград университетининг география факультети қошида география-экономика илмий тадқиқот институти, Иркутскда Сибирь география институти, Владивостокда Узоқ Шарқ география институти бор. Туркманистон ССР Фанлар академиясининг Чўллар институти аслида география институтидир. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси таркибида география бўлими бор. У Ўзбекистон территориясини қишлоқ хўжалигини нуқтаи назаридан ривожлантириш, Ўзбекистон ССРнинг комплекс атласини тузиш ва географияга оид бошқа илмий тадқиқот ишлари билан шуғулланади.

* * *

Ш. УМАРОВА: Баъзи пайтларда магазинларнинг эшикларига «Бугун санитар куни» деб ёзиб қўйилган эълонни ўқиб қоламиз. Бундай кунни ўтказишдан кўзда тутилган мақсад нима?

Жавоб: Белгиланган қоидага мувофиқ озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилинадиган магазинларда ойда бир марта санитар куни ўтказилади. Ундан кўзда тутилган мақсад магазин хоналарини яхшилаб тозалаш ва уни дизенфекция қилишдир. Санитар кунлари график бўйича ўтказилади. Санитар куни ўтказилиш муносабати билан магазинларни бекитиш тўғрисида дирекция харидорларни махсус эълон орқали хабардор қилиши керак.

* * *

В. СОЛИЕВ: Енгил автомашиналарга ғилофларни қаерда буюртириш мумкин?

Жавоб: Енгил автомобиллар, шунингдек мебеллар учун ғилоф тиктирмоқчи бўлсангиз. Авиасозлар шаҳарчасининг 83-уйида жойлашган «Аэропорт» ательесига мурожаат қилинг. Бу ерда усталар Сизнинг буюртмангизни тез ва соз бажариб беришади.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

96-мактабнинг 3-синф ўқувчиси Обида Алиева ўзининг икки ёшли укаси Суннат билан бирга Абу Али Ибн Сино кўчасининг транспорт қатнайдиган қисмида ўйнаб юрган эди. Ўйинга берилиб кетган болалар Тожибой Саидов бошқараётган 37—29 ТНП номерли ИЖ—2714 автомобили тўхтаб турган ерга келиб қолишди. Автомобиль жойидан қўзғалганида Суннат автомобилнинг орқа бамперига илашиб қолиб. асфальтга йиқилиб тушди.

Бош мияси қалқиган ва танаси жароҳатланган ҳолда икки ёшли Суннат 17-шаҳар касалхонасига ётқизилди.

Евгений ЕВТУШЕНКО,
РСФСР

НОЗИМ ЮРАГИ

Тайпоқ насиҳатлар,
Йўл-йўриқлар ва
Беҳаё сиқувдан ҳорганда руҳим,
Малла Нозим келар доим эсимга
Сал димоғда дерди:
«Салом, қардош! Ҳим-м.
Нега торинг сустроқ?
Парво қилма кўп.
Поэма битдими?
Кетдик, отамиз.
Пул йўқми?
Топамиз, чекма изтироб.
Қиз йўқми?
Уни ҳам топамиз...»
Ўзини нимадир кемирар эди,
Кўриниб турарди ажинлар аро.
«Ҳаммаси яхши-ю,
юрак оғрийди.
Не қипти?
Тирикмиз—оғримоқ раво».
Кимгадир шеърият
ниқоб бўлса гар,
Ким учундир дўкон,
бойлик манбаи.
Унинг учун эса
ниқоб эмас, дард,
Шундан оғрир эди Нозим юраги.
Ғамхўр шифокори
ишонмаса ҳам
Менга,
тайинлади оҳиста бир кун:
«Зинҳор оғиз очманг
қалтис мавзудан,
Нозимнинг юраги оғриб
қолмасин...»
Эҳ, содда шифокор...
Беморингиз ўлди.
Фойда бермади-ку чорангиз ахир?!
Мўъжиза юз бериб
тирик қолган қалби
Ўлимдан кейин ҳам
оғримоқдадир!
У оғрир, мендаги аччиқ аламлар,
Рус ва турк қавмида келганлар
учун.
У оғрир, тутқунда озод юрганлар,
Озодликда
тутқун бўлганлар учун!
Қамоқ назокати таълимин кўрган,
Ўлгандан кейин ҳам
бўйсунмай ҳатто,
У оғрир, токи биз
қўрқоқлар экан,
У оғрир, токи биз
бўлсак бепарво.
У оғрир, бировга «Салом,
қардош» — деб
Изҳор этолмасак меҳри тилакни.
Бизники оғрисин ҳаммаси учун,
Ором олсин, десак Нозим юраги.

Маъруф ЖАЛИЛ
таржимаси.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, таниқли ёзувчи Леонид Леонов совет адабиётида ўзига хос мактаб яратган адиб. Унинг «Рус ўрмони», «Океанга йўл» каби романлари совет адабиётининг олтин фондидан ўрин олган. Таниқли ёзувчи «Рус ўрмони» романи учун Ленин мукофотига сазовор бўлган эди. Утган йили «Мистер Мак-Кинлининг қочиши» бадиий фильмига ёзган сценарийси учун у СССР Давлат мукофоти лауреати бўлди.

СУРАТДА: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ёзувчи Л. Леонов.
В. Савостьянов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ХХ АСР ОВОЗИ

Альберт МАЛЬЦ, Америка

МУҚАДДИМА

(ҲИКОЯ)

— Кейин, фургонга кираман-да...

— Унутибсан!

— Нима-а? Йў-йўқ, мен ҳеч нимани унутганим йўқ.

— Йўқ, эсингдан чиқиб кетибди, — деди киши. — Сенга нима бўлди ўзи, а?

Бола қовоғини солиб олди. У жуда ёш, чамаси ўн ёшга ҳам тўлмаган эди. Озғин, шиддатли юзчаси совуқдан кўкариб кетган. Гоҳо у мулгир. . жимит кўзлари юмилиб қолар, муштчаси билан кўзини ишқаб, уйқусини қувишга тиришарди.

— Қани, айт бўлмаса?

— Ҳалиги... нимайди, ҳеч эсимга келмаяпти-да.

— Эҳ жиннивой-э, қўлга тушсанг онангни кўрасан-ку!

— Тушиб бўпман! Ана, кўрасан-да! Э-э, бизлар ҳам шунақа ўйнардик. Боплайман-ө!

— Ахир, қанақасига боплай оласан? Ҳатто нима қилишинг кераклигини ҳам билмаяпсан-ку!

— Ана, кўрасан-да!

—Керак эмас. Бўлди, бас. Уйга қайтамиз.

— Айтаверасан-да!

— Яна сўкинаяпсанми? Эсинг жойидами ўзи? Сенга неча маротаба айтдим: сўкинишга ўрганма, деб, сўкинишдан ҳеч фойда йўқ. Бунақада худобезори бўлиб кетиш ҳам ҳеч гапмас. Тушундингми?

Улар жим қолишди. Кейин отаси оғир хўрсинди.

У қоп-қора, қалин мўйловига инган қор учқунларини сидириб ташлади.

«Эҳ, бадбахт болакай,— деган хаёл келди унинг кўнглига.— сени шунчалар бемаҳал турғиздим-а. Ширин уйқунгни ҳам ҳаром қилдинг».

— Хўш, қалай? — дея сўради у боладан. — Эсингга келяптими?

Бола «йўқ» дегандай оғир бош чайқади. Унинг жимит юзлари буришиб кетди. У, отасининг ишонмаётганига хафа бўлганди.

— Сени қара-ю, унутарингга унутибсан, ҳай, энди йиғламоқчимисан?

— Инглимайман!— деди болакай. — Нима, йиғлаб мен ёш боламидим?

— Шунга ўхшайди! Ҳи-ҳи, миянгга минг марта қуйган гапимни эслолмаяпсан-у?

— Ҳа, энди...

Бола подъезддан чиқди-да, ҳовучини тўлғазиб қор йиғди.

— Бу нимаси энди?

— Қор!

— Кўриб турибманку шуни. кўр эмасман. Нега керак бўлиб қолди у?

— Бирам иргитгим келяптики, дада...

— Хе... гўдак. Яна «ёш боламидим», дейди-я. «Синглисига жони ачирмиш».

— Бўлмасам-чи!

— Йўқ, сен... бу — қуруқ гап. Иши-фикринг ўйинда. Қани бу ёққа кел-чи.

У боланинг қўлчаларидан сиқиб ушлади-да, жеркиганча подъездга сургалиб кирди.

— Мен айтган гапларни эсингдан чиқариб қўйибсан. каллаварам! Яна энг муҳимини-я! Пакет эсингдами? Ахир сен ҳатто шунням унутган бўлсанг... энди нимангдан умид қилайин, а?

— Эсимда-э, —деди бола, — кўряпсанми, дада, пакетларинг ҳам чўнтағимда! Сени шу ҳақда сўраётганингни қаёқдан билай, ахир?

— Қани, бир бошдан айтгин-чи, ҳаммаси эсингда қолганмикан? Хў-ўш, пакетни кўтариб олгин-чи. Уни қандай тутишинг керак эди.

Бола ғижимланган қоғоз пакетни чўнтагидан олди-да, пуфлаб шиширди, сўнгра текислади.

— Хўш, кейин?

— Мен сут сотувчи уйни айланиб ўтгунича...

— Қайси уйни?

— Хув ана у...

— Кўк уйними?

— Йўқ, ортидагини.

— Хўш, нега кўкини эмас?!

— Э-э... Ахир, мен биламан-ку, шуни, дада, — деди бола, — ҳаммасини бир бошдан айтиб нима қиламан!

— Агар айтмасанг, ҳозироқ уйга қайтамиз.

— Кўк уйда-чи, кўча томонда эшик бор. Шунинг учун ҳам тор кўчани айланиб ўтишга тўғри келади. Сени нимадан чўчиётганингни билмайманми, дада! Э, қўйсанг-чи, эплайман...

— Эплашингни-ку биламан-а.— дея жавоб қилди киши. — Лекин бари бир ҳам ишни бопта қилиш керак-да. Қўлинг совқотгандир-а?

— Унчаликмас.

— Пакетни қопнинг остига тиқиб қўя қол.

У боланинг оқаринқираган жажжи қўлчаларини гўштдор қадоқ кафтига олди-да, тез-тез уқалай бошлади.

— Хўш, кейинчи?

— У бурчакдан ўтгач чопиб бораман-да, шартта бутилкасидан оламан. Кейин уни пакетга жойлайман-у, кетавераман.

— Аста-секинми... Ё қочиб қоласанми, а?

— Йў-ў. аста-аста-да...

— Мободо у кўриб қолса-ю, қувласа, сенга ташланса, унда нима қиласан?

— У қувсами, унда мен тақка тўхтайман-у, йиғлай бошлайман.

— Йиглашни эплай олармикансан?

— Бўлмасам-чи, э-э! Мен йиғлабам кўрдим. Женни бўлса бу ростланам йиғлаяпти, деб ўйлапти! — Бола мамнуният билан илжайди.— Худди роса калтак егандай, пиқ-пиқ...

— Чш-ш! Секинроқ гапирсанг-чи.

— Исиндик, дада.

— Пакетни мен ушлаб турарман... Қани, қўлларингни чўнтагингга тиқиб ол-чи... Хў-ўш, мободо сени тутдилар дейлик, унда?..

— Унда-ми? Мен йиғлайман-да!.. Сўнг сен келасан! Мени танишингни, камбағал оиладан эканлигимни айтасан.

— Чш-ш!— у боланинг оғзини кафти билан беркитди.— Кимдир келяпти. Қани, худди кўзингга бирон нарса тушгандай тургин-чи!

Бола бир кўзини қисиб, иккинчи кўзини катта очди. Отаси унинг кўзларига эргашиб қаради. Аллакимдир ҳалиям ёғаётган қалин қорни аста-секин ғижирлатиб босганча уларнинг ёнидан ўтиб кетди. У бошини қоп билан ўраб олган—кимсасиз. бошпанасиз дайди эди. «Бизнинг аҳвол ҳам буникидан тузукроқ эмас!» деб ўйлади киши.

Ота-бола дайдининг ортидан қараб қолишди. Ниҳоят у кўздан ғойиб бўлди.

—Шамол қаттиқ эсяпти! —пичирлади бола.— Сутчи нариги томондан мени кўрмайди! Иккита ё учта олсаям бўлади, дада!

— Биттаси ҳам етади. Тушундингми? Хўўш, қачон мен сени танишимни айтаман?

— Сен мени камбағал оиладан эканлигимни, ойимнинг касаллигини, сутни ойим учун олганлигимни айтасан. Агар у мени қўйиб юборса-чи, сен иккинчи маротаба бундай иш қилмаслигим учун назорат қилиб туришга сўз берасан. Бўлдими энди?!

— Ха-а. — Киши оғир хўрсинганча мўйловини силаб қўйди. — Роса оч қолгандирсан?

— Сал-пал.

У яна боланинг қўлчаларини сиқди.

— Сен-чи, тупургин-да, мана бундай... — Киши қорга туфлади ва ланж, лоҳас бўлгандай бир қўйга қорнини силади. —Қани, сен ҳам шундай қилгин-чи.

Бола такрорлади. Улар кулиб юборишди.

— Бу— қорнинг роса тўйгунча овқат еганингни кўрсатади. — Тушунтирди дадаси.

— Бўлмасам-чи! Ахир бир ликопча каша билан икки дона тухумни паққос туширдим-у!

Улар яна кулишди.

— Уйга боргач бирон нима еб оламиз! Шу чоғ киши бирдан бутун гавдаси билан олдинга интилди:

— Фургон? Пакетни ол! Шошилма. Қачон боришингни ўзим айтаман.

— Шошаётганим йўғ-у. — Бола хаяжондан қизарди.—Мана кўрасан. Боплайман. Биринчи марта қиляпганим йўқ-ку! Э-э, олмани роса қийратардик-да...

— Ха. айтмоқчи. Агар бирон корихол юз берса, мен дарров имо-ишора қиламан. «Қо-оч» десам қоч. Менга ишинг бўлмасин! «Қоч» дедимми, қочиб қол! Тушундингми!

— Ха.

— Эсингдан чиқиб кетмайди-а?

— Й-ў-ўқ!

— Биласанми, агар менга бирон нарса бўлсаям, қоч!

— Хўп. — деди бола. Бу пайтда сутчининг фургони аста-секин кўча бўйлаб ўтиб бораётган эди. Улар эшик олдида туришганча хиёл эгилиб мўралашди.

— Ҳовлиқма. У ҳеч бўлмаганда пожар колонкасигача етиб олсин. Мунча ҳаприқмасанг?! И-й-э, ҳечқиси йўғ-у, миттивой, ҳечқиси йўқ. Ҳа, қани жўнагин-чи!

Бола подъезддан отилиб чиқди-да, кўча бўйлаб жадал кета бошлади. У оёқларини кўтариб босар, юмшоқ қор ғижирларди.

«Қалпоғингни пешонангга бостириб олгин! Бўлмаса қор кўзингга урилади, деб айтиш керак эди-я»,— деб ўйлади киши. Сўнгра оғзини очган кўйи эснагандай нафас олди. Унинг кўкраги баланд кўтарилар, нафаси чиқаётганда аллақандай оғриқни кўзгаб ўтгандай бўларди.

Сутчи уйнинг орқасига ўтди-ю, кўздан ғойиб бўлди. Бола шу ёққа шошиларди. Ниҳоят у фургонга етди ва талпиниб сакради.

«Мунча узоқ кетмаса,—отасининг юрагини ваҳм босди. — Эҳ худойим-эй, нега у мунча узоқ қолиб кетди-а?».

Бола юмшоқ қорга сакраб тушди ва сутли шишани шошиб пакетга жойлади, сўнгра йўлка бўйлаб тез-тез юриб кетди. Худди шу пайт қаёқдан ҳам тор кўча юзида сутчи пайдо бўлди. Боланинг отаси жовдираган кўзларини узмасдан ундан. Сутчи қўшни уйга бурилди. Мана, ҳаммаси кўнгилдагидай бўлди. Энди қўрқмаса ҳам бўлаверади.

У мўйловини силаб қўйди. Сўнгра қалтираб ютинди. руҳи хорғин тортганди. Судралганча ўғлининг ортидан жўнади. Бола кейинги кварталда уни кутиб турган экан. Унинг кўзларидан нур ёғиларди.

— Мана, гатоп-да: кўрдинг-у қойиллатдим-а, шундай эмасми ҳай?— деярди у.

— Баракалла чироғим. баракалла, қойил! — деди у ўғлининг бошини силар экан. — Бера қол. мен кўтарай.

— Йўқ, ўзим. — отасининг майлини қайтарди бола.

— Хўп, майли.

— Ўзи енгилгина, дада! Мен яна биттасини олишим мумкин эди—я!.

У гоҳ иргишлар, гоҳ юмшоқ қорда сирпанар, ишқилиб отасидан орқада қолмасди:— Дада, эртага-чи, иккита оламан. хўпми?

Отаси индамади. Бола унинг енгидан тортди:

— Эй-й, дада!

— Ҳа?

— Майлими?

— Нима «майлими»?

— Ахир, айтдим-у боя.

— Эшитмадим. Нимайди?

— Эртага иккита олсам, дейман-да? Ахир бу ҳечам қийин эмас-ку. Битта олдим нима, иккита олдим нима, бари бир.

— Йў-ўқ.

— Ахир иккитаям ололаман-ку!

— Йў-ўқ.

Улар анчагача жим кетишди.

— Лекин, дада, жўраларимга мақтангудай иш бўлди-да, а?!

Отаси жойида донг қотиб туриб қолди.

— Айтиб кўр-чи, каллангни олмайманми!

— Била-ма-а-ан! Айтиб нима?! Шунчаки, бир мақтангим келувди-да.

— Биласанми, бу— ўғирлик, — деди отаси— Ўғирлик-а!

— Нима, мени билмайди, деб ўйлайсанми? Ҳой, кетдик, дада, мен жа совқотяпман.

Улар йўлда давом этишди. Ота—бола бошларини қуйи солганча юзларини тиканакдай қордан беркитиб боришарди.

— Оёқларинг роса ивидими?

— Сал-пал.

— Иш топила қолсайди... Ишга жойлашишим биланоқ сенга этикча олиб берардим. Резина этикча... Сағиси нақ тиззангдан келади! Ўшанда қанча юрсанг ҳам оёқларинг ивимайди.

— Балки сен этикчани ҳам Ердам берадиган жойдан оларсан, а?— суриштирди бола.

— Эҳтимол. Мен аллақачоноқ сўрагандим улардан. Яна суриштириб кўрарман. Оёқларинг ивисаям ҳечқиси йўғ-у...— шундай деяётиб бирдан тўхтади. — Сен ўғирлик қилиш хосиятсиз эканлигини биласанми ўзи!

— Ҳа, дада биламан.

— Фақат, синглинг учунгина шундай қилаётганимизни ҳам биласанми?!

— Бўлмасамчи, албатта...

— Мен ҳеч қачон ўғирлик қилмаганман, — деди отаси. — Бутун умрим бўйи ишлаганман. Яхши ишчийдим. Биласанми, оиламни ҳамиша ўзим боққанман. Ана, ишонмасанг ойингдан сўра.

— Қўйсанг-чи, дада!— деди бола. — Нега энди бекорга жаҳлинг чиқади? Мен катта бўлганимда ҳечам ўғри бўлмайман. Тушунсангчи ахир. мен ўғирлик яхши эмаслигини биламан-ку!

— Сени қара-ю, яна олма ўғирлаганман, дейсан-а.

— Ҳа, энди ўзим шунчаки айтдим-да. Биласан-ку, баъзида шўхлик қилгим келади.

—Тўғри-ку, ҳарқалай.

— Мен ҳечам ўғрилик қилмайман. Менчи, катта бўлганимда худди сендай кучли бўламан, иш ахтариб топаман. Бу чин сўзим, дада!

Ота ўғлига қаради. «Ишқилиб ниятингга етгин-да, ўғлим,— дея ўйларди у.— Мен бўлсам. сенинг ёшингда, сендан анчагина қорувли, бўйдор бўлганман. Эҳ. сен толеи нигун, сени ҳам ўсгани қўйишмайди!»

— Вой-бу, дада, мунча совуқ-а?

Улар ҳозиргина ёққан, момиқдай оппоқ қорни эзғилаб босишганча кулбаларига томон бир-бир одимлаб кетишарди.

Ғаффор ҲОТАМОВ
таржимаси.

Нозим ҲИКМАТ,
Туркия

Ангина Пекторис

Юрагимнинг ярми бунда
ярми Чинда доктор!
Зоҳил бўлган солдатлар
ичинда,
Ҳар тонгда, ҳар тонгда
Ўққа тутилар менинг
юрагим,
Юнонистонда.
Яна ҳар тунда,
ҳар тунда
Маҳкумлар уйқуга
бориб,
соғ-омон уйғонганга
қадар.
Истамбулда,
хароб бўлган кулбада
Менинг юрагим доктор!
Мана, ўн йилдан бери
Фақир халқимга инъом
этмоққа,
Бир олмам бор қўлимда,
Бир қирмизи олма —
менинг юрагим, доктор!
На асаб,
на никотин,
на қамоқ азоби—
Бу юз бўлакка бўлинган
юрак ташвиши,
Мендаги ангина
пекторис, доктор!
Панжаралардан тунга
боқаман, бу дам
Қоп-қора тунга боқиш
нақадар оғир,
Аммо олис юлдуз
ишқида ёнади бағрим,
доктор!

Карам каби

Ҳаво қўрғошиндай оғир,
Бақир, бақир,
бақир,
бақираяпман.
Қўшним
қўрғошин
эритмага чақираяпман...
У айтдики, менга:
— Сен бу ҳайқириқдан
кул бўларсан, эй!
карам каби ёна
ёна...
Да-аа-ард кўп,
ҳамдард йўқ,
Юракларинг қулоқлари
кардир...
Мен айтдимки унга:
— Кул бўлай,
карам каби
ёна —
ёна...
Мен ёнмасам,
сен ёнмасанг
биз ёнмасак
Қоронғуликлар
қандай чиқар
ойдинликка?!
Ҳаво ердай оғир аёқ,
Ҳаво қўрғошиндай оғир,
Бақир,
бақир,
бақир,
бақираяпман.
Қўшним
қўрғошин
эритмага
чақираяпман...

Тилак ЖУРА
таржимаси.

Федерико Гарсиа ЛОРКА, Испания

Испан шеъриятининг юлдузи

Бугун буюк испан антифашист шоири Федерико Гарсиа Лорка таваллуд топган кунга 80 йил тўлди. Айни кунларда бутун тараққийпарвар инсоният барҳаёт шоирнинг шонли юбилейини кенг нишонлаётир. Федерико Гарсиа Лорка шеърлари ўзбек тилида илк марта бундан тўққиз йил аввал «Тошкент оқшоми» газетаси саҳифаларида янграган эди. Ана шундан бери газетамизда испан шеърияти Моцартининг талай шеърлари чоп этилди. Қуйида Лорканинг дунё поэзияси хазинасига дурдона бўлиб қўшилган «Испан миршаблари ҳақида романс»и ўзбек тилида биринчи марта берилаётир.

ИСПАН МИРШАБЛАРИ ҲАҚИДА РОМАНС

«ЛЎЛИ РОМАНСЕРОСИ» КИТОБИДАН ПАРЧА

Зимистондай қора отлари,
зим-зиёдир юрсалар қаён.
Сим-сиёҳ ёпинчи барида
заъфарон доғ зийнатдай аён.
Бош суяги қорамтир ва зўр —
йиғи нима, билмайди миршаб.
Жўнашади, локланган тери —
юракларин қайиш-ла чирмаб.
Тун санқиси ва асли букра,
қора тортгай мудом уларни
елимшиқдай сукут зулмати
ва қўрқувнинг қум қуюнлари.
Қайга қочар эдинг улардан —
елар, елар отин гангитиб,
хаёлий карабинлар
хира буржин чангитиб.
О, лўлининг қўнғироқ шаҳри!
Қоплангансан туғ-ла тамоми.
Сарғаяди ой ва ошқовоқ,
кўзни олар гилос қиёми.
Сени кимки бир марта кўрса,
ҳеч унута билармиди, ахир,
занжабилдай миноралару,
ғаму мушкка эй она шаҳр!
Анқиб кетди мовий нафаси
туннинг, авроқчи туннинг.
Лўлилар тор ўтхоналарда
чўкичлашар ўқни ва кунни.
Ҳар бир эшик ёнида йиғлаб
турар эди ярадор саман.
Хересе-да-ла-Фронтерада
хўроз қичқиради бешама.
Шир яланғоч, оташин шамол
ҳайдайди-да ҳар ёқ тутунни,
сингади шом, кумуш шомига —
туннинг, авроқчи туннинг.
Юсуф Биби Марьямни бошлаб,
маъюс борар лўлилар сари—
ярим йўлда тушиб қолибди
ҳар икковин рақс қайроқлари.
Бодом маржон Марьям бўйнида,
худди алькальд қизидек башанг.
Эгнидаги қиёмат кўйлак
камалакка улашади ранг.
Зарбоф ёпинчисин чечар-да,
Юсуф қўл-ла айлар ишора,
Педро Домек, уч шарқлик султон
чунки келар қорама-қора.
Том бошида, кўзи илинган
турна тахлит — тўлиной тўнар.
Мудроқ флюгерлар қошида
байроқлару шуълалар ўйнар.
Кўҳна кўзгуларнинг қўйнида
тортар соя-раққослар нола.
Хересе-де-ла-Фронтерада
тун оғган пайт, шабнам ва ҳола.

Муҳаммадали ҚЎШМОҚОВ
таржимаси.

Саломея НЕРИС, Литва ССР

КУЙЛАМАСДАН ТУРОЛМАС БУЛБУЛ

Қор эрийди, гуллайди сирень,
Куйламасдан туролмас булбул.
Кул бўлса ҳам қишлоқлар бутун,
Совурса ҳам довуллар буткул.
Далаларда порохлар ҳиди,
Юракларни қилса ҳам ўсал.
Дўстлик билан қадаймиз уруғ,
Ватан яна тикланур гўзал!
Майли узоқ қолсин ёз куни,
Бизнинг ишни кўмолмас ҳеч қўл,
Қор эрийди, гуллайди сирень,
Куйламасдан туролмас булбул!

Азим СУЮН
таржимаси.

Вероника ТУШНОВА, РСФСР

ЛИРИКА ДАФТАРИДАН

Қалбим бу дам сенга интизор
Бир лаҳзалик висолингга ёр
Елканг узра бош қўйиб аста,
Нигоҳингда ғарқ бўлсам бир
бор!
Мен бир лаҳза висолингга зор
...Сўнгра, майли, бўлсин
синовлар.
Майли, келсин турмуш
ташвиши.
Ўтмишидан андуҳ чекса ҳам ,
Умид билан яшар-ку киши!..
Нигоҳингнинг тўлқинларида
Бир дамгина ғарқ бўлмоқ
орзум,
Шу кўзларнинг меҳр-тафтидан
Оташ олиб вужудим бир
зум —
Ёноқларим ёнса ол бўлиб,
Лабларингга қўнса табассум...
Мен бир лаҳза висолингга ёр...

Д. ИСЛОМОВА
таржимаси.

Куни-кеча ёпилган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V Халқаро Тошкент кинофестивалида етмишдан ошиқ мамлакат кино санъатининг таниқли арбоблари, кино санъатининг юлдузлари иштирок этишди. Ушбу суратда сиз Бангладеш кино санъати намояндаси Бабитта хоним Антарни фестиваль қатнашчилари даврасида кўриб турибсиз.

Ҳ. Шодиев фотоси.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

ҚАЙТА ТИКЛАШ САНЪАТИ

Музей кўргазмаларида намойиш этилаётган асарлар ўзининг дастлабки тусларини йўқотмаганлиги билан кишини қойил қолдиради. Бунинг сири нимада?

Т. НОРМАТОВ,
студент.

Бу ишда реставраторларнинг хизматлари катта. Санъатнинг ҳар бир тури ўзининг қўли гул моҳир реставраторига эга. Улар ўзлари танлаган санъат турига куч-ғайратларини ва маҳоратларини бағишлайдилар.

Томошабин очиқ майдонда кўргазма ва музей залларида, меъморчилик, ҳайкалтарошлик ва тасвирий санъатга доир санъаткор қўлида сайқал топган буюмларни завқ-шавқларга тўлиб томоша қилади. уни яратганга тасанно айтади.

Амалий санъат турларининг асрлар оша ўз сифати ва нафислигини йўқотмаганлиги кўпчиликни ҳайратда қолдиради. Бунда мўйқалам усталари—санъаткорларнинг ҳиссасигина эмас, балки реставраторларнинг ҳиссаси ҳам катта. Уларнинг меҳнати туфайли қанчадан-қанча санъат дурдоналари тикланиб, ҳаётга қайтди.

Баъзида санъат асарларини реставраторларнинг ўзлари тузатмай, балки халқ усталари ва рассомларнинг ўзлари ҳам тиклаганликлари ҳақида эслаб ўтиш керак. Октябрь инқилобигача ва ундан кейинги маълум давргача қадимий архитектура бинолари санъат асарлари машҳур санъаткорларнинг шахсан ўзлари кўздан кечириб, ўзига яраша ўзгартишлар киритганлар. Республикамизда бир вақтлари қаровсиз қолган кўҳна шаҳарлар ёдгорликларидан бир қанчаси тикланди ва тикланмоқда. Бу ишларни бажаришда халқ усталари, ҳайкалтарошлар, монументал санъат усталари, рассомлар актив қатнашдилар. Қадимий санъатимиз қайта тикланди.

Ҳозирги даврда Шарқ меъморчилиги Европа меъморчилиги билан уйғунлашиб, тобора гўзаллашиб бормоқда. Унга бобокалон устозлардан бири Маҳмуд Усмонов замонамизнинг қалби олов ёш усталарига раҳбарлик қилиб, меъморчилик санъати сирларини қунт билан ўргатмоқда.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи санъатни оммага етказишда моҳир реставраторлари билан фахрланса арзийди. Чунки, улар ўз касбларига сидқидилдан ёндошиб, меҳнат қилишмоқда. Санъат турларини кўз қорачиғидек сақлаётир. Тасвирий санъат бўйича кенса реставратор Абдулла ака Йўлдошев. ҳайкалтарошлик ва керамика бўйича Владимир Копилкин, металл буюмлари бўйича Муҳаммад Гусейнов ва бошқа фидокор реставраторларимиз борки улар санъат асарларининг гўзаллиги ва нафислигини сақлаб, нафосат шайдоларига етказаётирлар.

М. АҲМЕДОВ.

физкультура ва СПОРТ

80 ЙИЛГИ ОЛИМПИАДА УФҚЛАРИ

Халқаро олимпиада комитетининг Афинадаги сессиясида Москвада ўтказиладиган XXII олимпиадага тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисида ТАСС махсус мухбири Совет делегациясининг бошлиғи, «Олимпиада-80» ташкилот комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Т. Новиковдан бир неча саволга жавоб беришни илтимос қилди.

— Ташкилот комитетининг сессиядаги ҳисоботи қандай ўтганлигини гапириб берсангиз!

— Ҳисобот жуда қизиқиб ва эътибор билан тингланди. У чамаси уч соат давом этди. Биз ҳамма саволларга батафсил жавоб бердик. Халқаро олимпиада комитетининг президенти Лорд Килланин сессия қатнашчилари номидан гапириб, бизнинг ҳисоботимиздан, шунингдек ташкилот комитетининг фаолиятидан ҳам мамнуният изҳор этди. Сессиядан кейин бўлиб ўтган матбуот конференцияси ҳам катта қизиқиш туғдирганлигини кўрдингиз, бу матбуот конференциясида журналистлар бизга кўпдан-кўп саволлар берди.

Ҳозир ташкилот комитети ўзининг асосий диққат-эътиборини янги объектлар қурилиши ва мавжуд объектлар реконструкция қилиниши планининг бажарилишига қаратаётганлигини айтиб бердик. Ана шу олимпиада иншоотларининг кўпчилиги 1979 йилдаёқ ишга туширилади, СССР халқлари VIII Спартакиадасининг финал мусобақалари шу иншоотларда ўтказилади, бу мусобақаларга икки мингга яқин чет эллик спортчи таклиф этилади.

Ҳозир олимпиада иншоотларини энг замонавий техникавий воситалар билан таъминлаш соҳасида катта иш олиб борилмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ XXII олимпиадада спортчилар қандай асбоб-ускуналардан ва анжомлардан фойдаланажакларини олимпиадаларга тайёргарлик тарихида биринчи марта бир йил эмас, балки икки йил барвақт эълон қиламиз. Бу эса барча мамлакатларнинг олимпиадачиларига мусобақаларга анча самарали тайёргарлик кўриш имконини беради.

Ташкилот комитети халқаро спорт федерациялари билан мустаҳкам алоқа боғлаб турибди. Бу федерациялар мусобақаларнинг кунма-кун программасини маъқулладилар. Ҳозир биз соатма-соат программани улар билан келишиб оляпмиз.

Социалистик мамлакат бўлган СССРда олимпиадага тайёргарлик ишлари СССР ҳукумати ва бутун совет халқининг тўла мадади билан, Москва, Ленинград, Киев, Минск ва Таллин спорт ташкилотлари ва бошқа ташкилотларининг актив иштирокида олиб борилаётганлигини таъкидладик.

— Ташкилот комитети спорт иншоотлари қурилишининг қандай принципини танлаб олди!

— Биздаги объектларнинг биронтаси ҳам фақат олимпиада учун қурилаётгани йўқ. Янги спорт иншоотларининг кўплари шаҳарларни қуриш ва реконструкция қилиш бош планларида анча илгари мўлжаллаб қўйилган ва давлат бюджети ҳисобидан маблағ билан таъминланган эди. Бу иншоотларнинг ҳаммасидан олимпиададан кейин мамлакатимизда спорт ва физкультурани ривожлантириш учун кенг миқёсда фойдаланилади.

— Бўлажак олимпиаданинг халқаро аҳамияти нималардан иборат!

— Биз халқаро спорт ҳаракатини кенгайтиришга кўмаклашиш мақсадини ўз олдимизга қўймоқдамиз: олимпиа ўйинлари халқлар ўртасида тинчлик, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир. Биз ташкилот комитети аввало Африка, Осиё ва Лотин Америкаси мамлакатларида спорт ўйинларини пропаганда қилишга катта эътибор берилаётганлигини халқаро олимпиада комитети аъзоларига маълум қилдик. Биз Африка спорти олий кенгаши билан амалий алоқа боғладик, шу кенгашнинг бош ассамблеяси яқинда XXII олимпиадани тўла-тўкис қўллаб-қувватлаш тўғрисида резолюция қабул қилди.

Биз олимпиада ўйинларига тайёргарлик тўғрисида ахборотни кенгайтириш мақсадида ташкилот комитетининг «Олимпийская панорама» ва «Олимпиада-80» нашрлари тиражини кўпайтирдик. Биз турли регионал ўйинларда олимпиадага тайёргарлик қандай бораётганлигини тасвирловчи кўргазмалар очамиз.

Чет эл ва совет журналистлари олимпиадага тайёргарлик ишларига доимо катта қизиқиш билан қараётганликларини таъкидлаб ўтмоқчиман. Чет эл матбуотининг Москвага махсус келган кўпгина вакиллари ташкилот комитетида бўлдилар. Биз оммавий ахборот намояндаларига XXII олимпиадани ёритиш учун зарур бўлган ҳамма шароитни яратиб берамиз.

Ташкилот комитети миллий олимпиада комитетлари билан алоқани мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият бермоқда. Бу эса олимпиада ўйинларида барча қитъа спортчиларининг кенг миқёсда иштирок этишига ёрдам беради.

— Халқаро олимпиада комитети ташкилот комитетининг ҳамма таклифларини қабул этдими!

Ҳа. Спортчиларни, расмий кишиларни, журналистларни қабул қилиш тартиби тўғрисидаги таклифларимиз қабул этилди. Чет эл туристларини қабул қилишни уюштириш масаласига айниқса зўр қизиқиш билан қаралди, чунки Москвадаги олимпиадага келишни хоҳловчилар одатдан ташқари кўп.

Халқаро ёшлар лагерини ташкил этиш ҳақидаги таклифимизга қўшилишди. Бу лагерга миллий олимпиада комитетларининг олимпиячилар резервидаги йигит ва қизларни таклиф этиб, уларга совет ёшларининг ҳаёти билан, СССРдаги физкультура ўқув юртларининг, спорт ташкилотларининг иши, маданият соҳасидаги муваффақиятлар билан таништириш ва албатта, олимпия мусобақаларини томоша қилиш учун катта имконият яратиб бериш кўзда тутилмоқда.

Ташкилот комитети таклиф этган олимпиада совриндорларини мукофотлаш учун таъсис этиладиган медаллар ва дипломларнинг эскизлари, шунингдек XXII олимпиада ўйинларининг эсдалик медаллари тасдиқланди.

Ташкилот комитети олимпиада оловини Греция—Болгария — Румыния — СССР маршрути билан келтириш эстафетасини ўтказишга розилик олди. Биз Греция миллий олимпиада комитетининг раҳбарлари билан учрашиб, олимпия қишлоғида олимпиада оловини ёндиришга бағишланган тантанали, анъанавий маросим билан боғланган масалаларни муҳокама этдик. Пировардида шуни айтмоқчиманки, биз турли мамлакатларнинг савдо-саноат доиралари билан, халқаро федерациялар ва миллий олимпиада комитетларининг раҳбарлари билан ғоят самарали учрашувлар ўтказдик. Бу учрашувлар алоқаларимизни яхшилашга ва 80 йилги олимпиадага ҳар томонлама муваффақиятли тайёргарлик кўришга ёрдам беради.

●СПОРТ ГИМНАСТИКАСИ

Мамлакатимиз командасининг ЮТУҒИ

Тошкентда Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси ва Совет Иттифоқи терма командалари иштирокида бўлган спорт гимнастикаси бўйича Халқаро турнир якунланди.

Кўпкураш бўйича медаллар учун баҳс бошланган дастлабки кундаёқ мамлакатимиз терма командасининг спортчилари ўз рақибларини анча ортда қолдириб кетдилар. Шу ўринда Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси ва СССР терма командалари гимнастикачиларининг учрашувлари доим кескин кураш вазиятида ўтишини эслаш лозим. Венгрия ва Германия Демократик Республикасининг гимнастикачилари Европадаги энг кучли гимнастикачилардан бўлганлиги ҳамиша мусобақанинг кескиң ва қизғин вазиятда ўтишига омил бўлади.

«Ёшлик» спорт манежидаги баҳсларни эркаклар бошлаб беришди. Тошкент турнирини ўтказиш тартибига кўра қатнашчилар бир неча группаларга ажратиб юборилди. Ҳар бир группада барча командаларнинг вакиллари бор эди. Кўпкурашнинг дастлабки баҳслари бўлиб ўтганидан кейин пешқадамлар группаси маълум бўлди. Алексей Морозов, Андрей Сайфуллин, Богдан Макуцлар олдинга ўтиб олдилар. Буларнинг ҳаммаси мамлакатимиз терма командасининг аъзолари эдилар.

Алексей Морозов барча машқни юксак маҳорат билан бажариб, энг кўп балл тўплашга муваффақ бўлди ва чемпионлик унвонини қўлга киритди. Иккинчи ўринни эгаллаган Богдан Макуц ундан атиги ярим балл кам тўплади. Андрей Сайфуллин бронза медали соҳиби бўлди. Андрейнинг эришган муваффақияти таҳсинга сазовордир. Чунки у мусобақалар бошланиши олдидан ўтказилган машқ пайтида унинг оёғи лат еган эди. Шунга қарамасдан у мусобақаларда яхши қатнашишга эришди. Қизлар ўртасидаги баҳсларда совет спортчиси Лариса Милованова мутлоқ чемпион бўлди. Натижада Совет Иттифоқининг эркаклар ва қизлар терма командалари кўпкурашда ғолибликни қўлга киритдилар.

Алоҳида машқлар бўйича совринли ўйинлар учун ўтказилган мусобақалар ҳам ниҳоятда қизиқарли бўлди. Бу ерда ҳам Богдан Макуц ўзини кўрсатди. У икки олтин ва икки кумуш медални қўлга киритди. Шунингдек, Лариса Дегтярова, Лариса Милованова, Андрей Сайфуллин, Юрий Королевлар ҳам олтин медаль соҳиби бўлишди. Шундай қилиб турнир мамлакатимиз терма командасининг ажойиб ғалабаси билан ниҳояланди.

Командаларнинг тренерлари Тошкент турнирини Кубада бўладиган «Дўстлик» турнири ва Италияда бўладиган Европа биринчилигига тайёргарликнинг муҳим босқичи деб қарашган эди. Мутахассисларнинг таъкидлашларига қараганда турнир юксак савияда ўтди. Гимнастикачилар янги комбинация ва элементларни синовдан ўтказиб олдилар.

Турнирда республикамиз терма командаси ҳам иштирок этди. Республикамиз терма командасининг катта тренери, хизмат кўрсатган спорт мастери Л. Иванованинг таъкидлашига қараганда, гимнастикачиларимиз турнирда дуруст маҳоратга эга эканликларини намойиш қилишди. Энди гимнастикачиларимиз ва тренерлар шу йилнинг кузида Тошкентда бўладиган XV Бутуниттифоқ ўқувчилар спартакиадасида республикамиз вакилларининг муваффақиятли қатнашишлари чорасини кўрадилар.

МУСОБАҚА ЎТКАЗИЛДИ

Республика ёшлар спорт ўйинлари қатнашчилари сузиш бўйича мусобақа ўтказдилар.

Республика пойтахтининг сузувчилари мусобақа бошланишиданоқ охиригача пешқадамликни сақлаб келдилар. Улар умумкоманда ҳисобида фахрий шоҳсупанинг юқори поғонасини эгалладилар. Шу коллективда Александра Ситаева жуда яхши натижага эришди. У 100, 200 ва 400 метр масофага эркин усулда сузишда ғолиб чиқди. Рита Томина ўз командасига иккита ғалаба келтирди. У 100 ва 200 метрга баттерфляй усулида сузишда муваффақият қозонди.

Бухоро области командаси иккинчи ўринни олди. Юлия Махнева билан Светлана Вашкевич (иккаласи ҳам ҳар хил сузиш бўйича иккитадан ғалабага эга) ўз терма командаларининг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар. Андижон области спортчилари мусобақа жадвалининг учинчи қаторини эгалладилар: улар якунловчи кун 4x100 метрлик комплекс эстафетада биринчиликни олдилар.

Республика ёшлар ўйинларида командалар қўлга киритган очколар Ўзбекистон XVIII комплекс спартакиадаси ҳисобига киради.

БУГУН

Ўзбекистон телевиденияси ўз мухлислари эътиборига яна бир янги телевизион театрни ҳавола этади. У Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари ёзувчи Ўткир Ҳошимов билан режиссёр Мираббос Мирзаахмедовларнинг ҳамкорликдаги янги телевизион видеофильмидир. Видеофильм Ў. Ҳошимовнинг «Қалбингга қулоқ сол» қиссаси асосида яратилган. Асарда илк муҳаббатнинг қувонч ва ташвишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Бу видеофильмнинг биринчи қисми бугун кечқурун соат 22 дан 15 минут ўтганда берилади. Унинг иккинчи қисми эртага соат 22 дан 15 минут ўтганда бошланади. Ушбу суратда видеофильмдан бир кўриниш акс этган.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

* РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА *

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/VIда **Концерт**, 7/VIда **Аида**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/VI да **Келинлар қўзғолони**, 7/VI да **Олтин девор**.

КИНО

5 ИЮНДА

Пароль «Яшил нилуфар» — Ғ. ҒУЛОМ номли (17, 20.00), ҲАМЗА номли (18.30, 21.00).

Мўйловли энага — «ЯНГИОБОД» (17, 19, 21.00).

Маринка, Янка ва қирол қасрининг сири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Шарқий экспрессдаги қотиллик — «МОСКВА» (17, 20.00).

Ҳақиқий тбилисилик ва бошқалар — «МИР» (кечқурун).

Елғончи — «ТИНЧЛИК» (кечқурун).

Фарқи — ярим соат — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

6 ИЮНДА

Пароль «Яшил нилуфар» — Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 14, 17, 20,00), ҲАМЗА номли (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Мўйловли энага — «ЯНГИОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Маринка, Янка ва қирол қасрининг сири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шарқий экспрессдаги қотиллик «МОСКВА» (11, 14, 17.20).

Ҳақиқий тбилисилик ва бошқалар — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Елғончи — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

Фарқи — ярим соат — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси
КОММУТАТОР ЦЕХИДА ИШЛАШ УЧУН ТЕЛЕФОНИСТЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН
4 ойлик
курсларга
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КУРСЛАРГА 17 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТЛИК ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Қабул қилинганлар 6 соатлик иш куни ва 18 кун отпускадан фойдаланадилар.

Ўқувчиларга ҳар ойда 60 сумдан стипендия берилади.

Хоҳлаганлар алоқа институти ёки техникумининг сиртқи бўлимида ўқишлари мумкин.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 28-уй (Янги бино).

Картограф-гравёрлар ва чизмачи картографларни тайёрландиган
10 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ
КУРСЛАРГА 17 — 25 ЁШЛИ 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ТОШКЕНТЛИК ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчиларга — 40 сўмдан стипендия берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Халқобод кўчаси, 8-уй (2, 3, 16, 22, 23, 25, 28, 29-трамвайлар, 9, 19, 24, 51, 60, 69, 72-автобусларнинг «Қозоғистон» кинотеатри» бекати).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БОТАНИКА БОҒИ
ботаника ихтисоси бўйича катта ва кичик илмий ходимлар
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРИГА
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 30 ИЮНГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700053, Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 272-уй. Телефон: 35-08-01.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
МОСКВА МУЗ УСТИДА ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимдан иборат катта программа).

Бутуниттифоқ янги цирк асарлари кўригининг дипломанти Владимир МИНКИН раҳбарлигидаги янги атракцион.

«ЭКВИЛИБРИСТЛАР»

ПРОГРАММАДА: халқаро классдаги СССР спорт мастери **ВЛАДИМИР СОШИН** иштирокида

«МУЗ УСТИДА ХОККЕЙЧИ АЙИҚЛАР»

ВА

«Веселий Пятачок» масхарабозлар группаси

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари 12.00, 16, 19.30 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. 44-35-84, 44-35-91 **телефонлари орқали ҳам заявкалар қабул қилинади.**

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ДИҚҚАТИГА!

„ТАШОБУВЬТОРГ"НИНГ 17-МАГАЗИНИДА

(Навоий кўчаси, Марказ — 4 квартали, 11-уй)

6—13 ИЮНЬ КУНЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ХОТИН-ҚИЗЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Харидорлар талабини ва чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини ўрганиш мақсадида 13 июнь соат 15.00 да харидорлар конференцияси ўтказилади.

МАГАЗИНГА 1, 4, 10, 17, 18-ТРОЛЛЕЙБУСЛАР, 7, 8, 10, 11, 16, 23, 27-ТРАМВАЙЛАР, 8, 28-АВТОБУСЛАРДА («Дўстлик» меҳмонхонаси» бекати) БОРИШ МУМКИН.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР! СИЗНИ САВДО КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ.

«ТАШОБУВЬТОРГ»
«ЎЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими Давлат комитети
40-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати— 1—2 йил.

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича малакали ишчилар тайёрлайди: қурилишда машиналарни ремонт қилувчи слесарлар, сантехника слесарлари, экскаватор машинистлари, минорали кран машинистлари, станокда ишловчи дурадгорлар, дурадгорлар, бўёқчилар, автослесарлар.

Билим юртига 8-10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14,5— 17,5 ёшдаги йигитлар қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганлар кунига 3 марта бепул овқат, формали кийимлар ва махсус кийимлар билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг учдан бир қисми мукофот тариқасида ўқувчиларга берилади.

Билим юртида кечки сменали мактаб ташкил қилинган. Ўрта маълумотлиларга 30 сўм стипендия берилади.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга техникум ҳамда олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: Билим юрти директорининг номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги ҳужжат, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асли), турар жойидан справка, соғлиғи ҳақида справка, 3x4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат.

Аризалар қуйидаги адресда ҳар куни (дам олиш кунидан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Луначарский шоссеси, 69-уй. Телефонлар: 66-09-96; 66-09-98 (13, 22-трамвайларнинг «Консерва заводи», 1, 4, 69, 62-автобусларнинг «Партия мактаби» бекатлари).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

5 ИЮНЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Учинчи йил — зарбдор йил». «Капитал қурилиш: масалалар ва муаммолар». Кўрсатувда КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари А. К. Чёрний иштирок этади. 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Капитан қизи». Телевизион спектакль премьераси. А. С. Пушкин повести асосида. 1 ва 2-қисмлар. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Биргит Финниле куйлайди (Швеция). 23.10 «Волга узра қанотлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.40 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўсмирлар ижоди» (рус.). 18.30 «Инсон ва табиат». Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш Бутунжаҳон кунига бағишланган кўрсатув. 18.55 «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.40 «Танишинг: ёш скрипкачи созандалар». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари». 22.15 «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Қалбингга қулоқ сол», 1-қисм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Болалар учун фильм. «Улар ҳазиллашишяпти». 19.15 «Сеҳрли ойна». Фильм-спектакль (рус.). 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.20 Абитуриентлар учун. Физика. 21.20 В. В. Куйбишев туғилган кунининг 90 йиллигига. «Валерий Куйбишев». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.35 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. «Олий ўқув юртларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш».

6 ИЮНЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Вақт» информацион программаси. 9.35 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.55 А. С. Пушкин. «Капитан қизи». Телевизион спектакль. 1 ва 2-қисмлар. 12.35 «Мўъжизасиз—мўъжизалар». 15.00 «Меҳнатинг — иқболинг». Кинопрограмма.

15.30 «В. Г. Белинский ижоди». 16.15 «Звездочёт». Телевизион журнал. 17.00 «Тарих саҳифалари». 17.30 «Ёшлар адреслари». 18.30 Янгиликлар. 18.50 «Болаларга аталган шеърлар». 19.05 Г. Веревка номли Давлат хизмат кўрсатган академик украин халқ хорининг концерти. 19.50 «Инсон ва қонун». 20.20 «Истеъдод». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (А. Бекнинг «Бережковнинг ҳаёти» романи мотивлари асосида). 1-серия. «Бережков гилдирак ихтиро этади». 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.35 «Катта симфоник оркестр билан бир соат». Клиндаги П. И. Чайковский уй-музейида. 23.55 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 «Сеҳрли қушча». Болалар учун мультфильм. 11.10 «Жиблажибон армияси». Бадиий фильм. 17.55 Кўрсатувлар программаси.

18.00 «Менга мактуб ёз». Болалар учун телефильм. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Камалак». 18.45 «Замондош билан юзма-юз». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Қалбим яшар лирамда». Бутуниттифоқ Пушкин поэзияси байрамига.

20.15 «Ичкиликбозликка қарши ўт очамиз!». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси солистлари Моҳичеҳра Нурмуҳамедова ва Ғуломжон Ёқубовлар ижро этади. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Ғўза парвариши илғорларига тенглашинг». 22.15 «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Қалбингга қулоқ сол». 2-қисм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 «Алангали сўқмоқлар». Бадиий фильм. 20.15 Тошкент янгиликлари. 20.35 Ота-оналар учун консультация (рус.). 21.05 «Композитор Алекси Мачавариани». Телевизион фильм-концерт. 21.30 Абитуриентлар учун. Физика (рус.).

Республика «Узглавлесбумснабсбит» базасига берилган ГТ-1 сериядаги 1191257, 1191258, 1191259, 1191260, 1191264 номерли йўқолган

МЕҲНАТ ДАФТАРЧАЛАРИНИНГ БЛАНКЛАРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

4 БЕТ. Тошкент оқшоми

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, Тошкент, Ленин проспекти 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-58-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 32-58-85, хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42.

5 ИЮНЬ, 1978 й.

Р. 07629.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Д—1327.